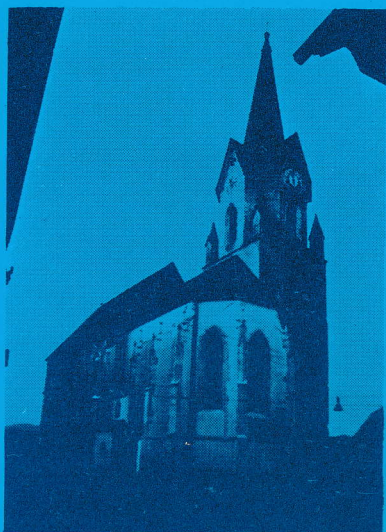

38/4

SALEZIJANSKI VESTNIK

Župna cerkev —
ŠENTRUPERT
NA DOLENJSKEM

SALEZIJANSKI VESTNIK
Glasilo salezijanske družine
Leto 51 (1978) št. 4 — 8. 12. 1978

Izdaja Salezijanski inspektorat
Ljubljana, Rakovniška 6

Odgovarja in ureja
dr. Stanis Kahne (stk)
z uredniškim odborom

Oprema: Ivan Kogovšek
Tisk: Tiskarna Ljudske pravice
Ljubljana

VSEBINA

- Božično in novoletno voščilo
- 3 Sveti oče Janez Pavel II.
- 4 Papež Janez Pavel I. — znamenje našega časa
- 5 Marija Pomočnica v Zagrebu
- 6 Marija ohranja poklic
- 7 Evangelij med muslimani — Franc Zajtl
- 8 Vzgajajmo kakor don Bosko: Prometni predpisi
- 9 Don Boskov krojač — Janko Božič
- 10 Nova barvna okna v cerkvi na Kodeljevem
- 12 Marija prenavlja don Boskovo družino
- 13 Mohorjev, dijaški dom v Celovcu
- 14 Poglobljene v salezijansko duhovnost — HMP
- 15 Župnija Šentrupert na Dolenjskem
- 16 'Salezijanski sodelavci': krščanska naloga v družini
- 17 Iz družine molivcev za duhovne poklice
- 18 Visoki obiski
- 19 Od tu in tam ...
- 20 Ali ga poznate?

BOŽIČNO IN NOVOLETNO VOŠČILO

bratom, sestram in prijateljem salezijanske družine

Skrivnost Očetovega srečanja z nami v Jezusu, 'velike ljubezni, s katero nas je vzljubil' (Ef 2, 4), se nam močneje nudi v premislek ob božičnih in novoletnih praznikih. Bolj kot navadno nam za božič in novo leto zveni Jezusova beseda: 'Glej, skoraj pridem in moje plačilo z menoj, da povrnem vsakemu po njegovih delih. Jaz sem alfa in omega, prvi in poslednji, začetek in konec' (Raz 22, 12–13).

Plačilo za delo, v katerem je On prvi in poslednji! Razklanost med vero in vsakdanjim življenjem, je treba prištevati med največje zablode našega časa' (CS 43). Človek, ki vzame evangelij zares, ki je v polnosti odprt za Kristusovo luč in moč, ne postavlja svojega poklicnega dela v nasprotje z verskim čutenjem in življenjem. Še prav posebno pa morata biti pri srcu delo in izpolnjevanje poklicnih dolžnosti v evangeljskem poenotenju tistemu kristjanu, ki ima don Boska za življenjski vzor in zato želi oblikovati v sebi salezijansko duhovno podobo. Janez Bosko je bolj kot mnogi njegovi sodobniki občutil 'težke čase', a je svojim sobratom in sestram HMP ter salezijanskim sodelavcem priporočal, naj raje 'namesto, da bi se pritoževali nad težkimi časi', z vsemi silami poprimejo za delo. Naj pa delajo tako, da bo njihovo delo 'mistika', ker bodo v njem gledali božjo veličino in nujo, in 'ascetika', ker bodo vedno pripravljeni sprejemati njegovo trdo zahtevnost, tudi 'vročino in mraz, žejo in lakoto, napore in prezir, kadarkoli gre za slavo božjo in za zveličanje duš' (K 42).

Božič in novo leto nam kličeta v spomin prihod Jezusa Kristusa, ki je tudi sam opravljal rokodelska dela. Po Cerkvi nam z govorico današnjega človeka pravi: 'Kristjan, ki zanemari svoje zemeljske dolžnosti, zanemari s tem svoje dolžnosti do bližnjega in celo do samega Boga ter tako spravlja v nevarnost svoje večno zveličanje' (CS 43). Prisluhnimo Jezusu v 'našem božiču', da bomo sposobni izvrševati nalogo, ki jo imamo kot kristjani: 'napravljati navzočega Boga Očeta in njegovega učlovečenega Sina (prim. CS 21). Sprejmimo svoj delež pri odrešenjskem načrtu, ki ima svoj začetek v skrivnostni božični noči: naša vera, ki bo prešinjala vse naše delo in življenje, bo oznanjala Kristusovo veselo novico.

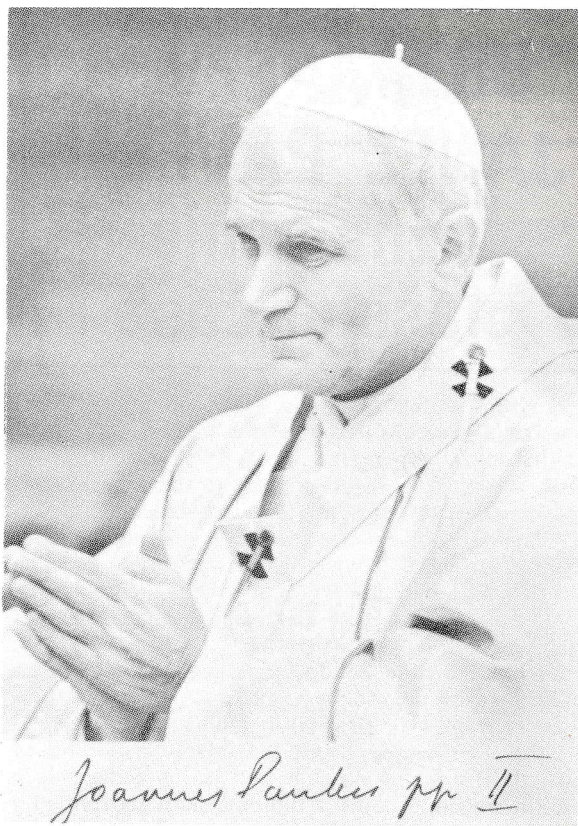
Naj nam v teh dneh z materinsko ljubeznijo stoji ob strani Jezusova mati, Pomočnica kristjanov, ki je 'živela na zemlji življenje, polno družinskih skrbí in truda in najtesneje združena s svojim Sinom na edinstven način sodelovala pri Odrešenikovem delu' (LA 4), da bo Jezus Kristus, začetek in konec vsega našega življenja in dela, postajal po nas vedno na vidnejši način 'nov božič', 'nov čas', 'novo leto' za naše brate in sestre, še posebno za mlade ljudi. To bodi naša prošnja, to naše medsebojno božično in novoletno voščilo.

Rudi Borštnik,
inspektor

SVETI OČE JANEZ PAVEL II.

Naši prijatelji že poznajo iz raznih sredstev obveščanja marsikaj o novem papežu Janezu Pavlu II. Kot krakovski nadškof je Karol Wojtyła s simpatijo spremljal salezijansko delo na Poljskem. Skupaj s kardinalom Wyszyńskim se je udeležil leta 1974 slovesnosti 75-letnice ustanove v Oswiecimu, ki je bila začetek salezijanskega delovanja v njegovi domovini. V pričakovanju podrobnejših podatkov o njegovih stikih s poljskimi salezijanci, naj navedemo nekaj njegovih misli, ki jih je kot kardinal izrazil o življenjski moči Cerkve na Poljskem.

„Cerkve ima pravico do svobode. To svobodo mora uresničevati tako, da nikoli ne zanika državne skupnosti v kateri živi, obenem pa se ne veže z nobenim političnim sistemom. Cerkve ima pravico in dolžnost, da uresniči tako svobodo, da lahko postane, kakor pravi Konstitucija o Cerkvi, znamenje ali zakrament edinosti vseh ljudi za notranjo povezavo s Kristusom in obenem znamenje in obramba nadnaravnega namena človeške osebe.“

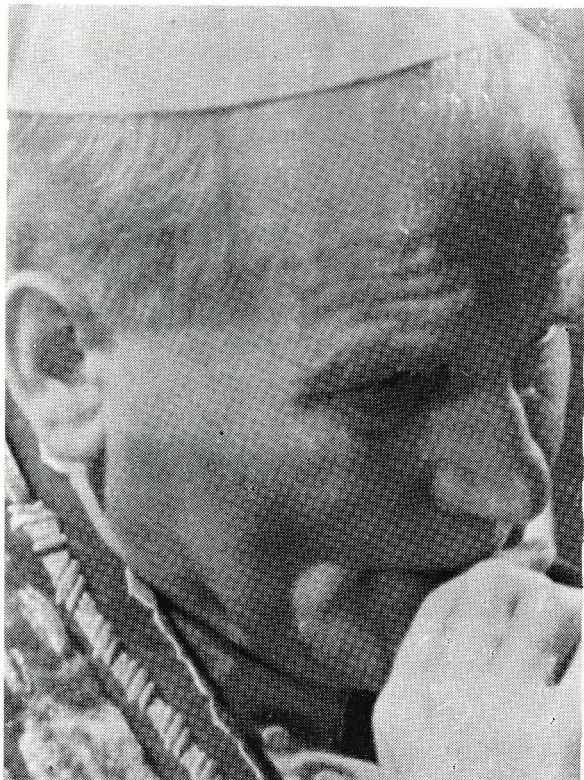

„Posebne važnosti je tesna povezanost obeh pojmov: znamenje in obramba Cerkve ne sme le oznanjati svobode kot temeljne vrednote, dolžna je svobodo tudi uresničiti v danih okoliščinah in v mejah svojega poslanstva. S pojmom znamenje in zaščita svobode sta povezana evangelizacija in človeški napredek. Človeški napredek, ki se omejuje na proizvodnjo in potrošnjo gmotnih dobrin, lahko privede do usužnjenja človeka. Človeku tedaj ni nobena stvar več sveta: ne človeška oseba, ne njegovo dostojanstvo, niti načela moralnega reda. Tedaj postaja vloga Cerkve vedno bolj važna: postati mora še bolj razvidno znamenje in zaščita nadnaravnega cilja človeku.“

„Na temelju izkušnje, ki nam jo je dala zgodovina, smo prišli do prepričanja, da so pravice posameznega človeka tesno povezane s pravicami celega naroda. Narod je namreč skupnost, kjer ljudje nahajajo svojo duhovno in kulturno dediščino, svojo človeško identiteto, v kateri uresničujejo sami sebe. V tem smislu brani poljska Cerkve tudi pravice naroda in pri tem uporablja sredstva, ki izpričujejo njeno ubožstvo.“

„Še o praktičnem materializmu, ki ga tako imenovani zapadni svet pozna pod imenom potrošništvo. Izkušnja nam govori, da je ta praktični materializem v tesni zvezi s slabitvijo in delno izgubo moralnega čuta. Seveda je ta praktični materializem z njegovim pohleptom po gmotnih dobrinah treba razlikovati od upravičene zahteve po dobrinah, ki so osnovne za življenje in manjkajo ljudem v stiski in revščini. Prva naloga Cerkve pa je, da pričuje o nadnaravnosti človeške osebe. To nalogo ji daje evangelij Jezusa Kristusa“

Po vatikanskem radiu — Stk

PAPEŽ JANEZ PAVEL I. - znamenje našega časa

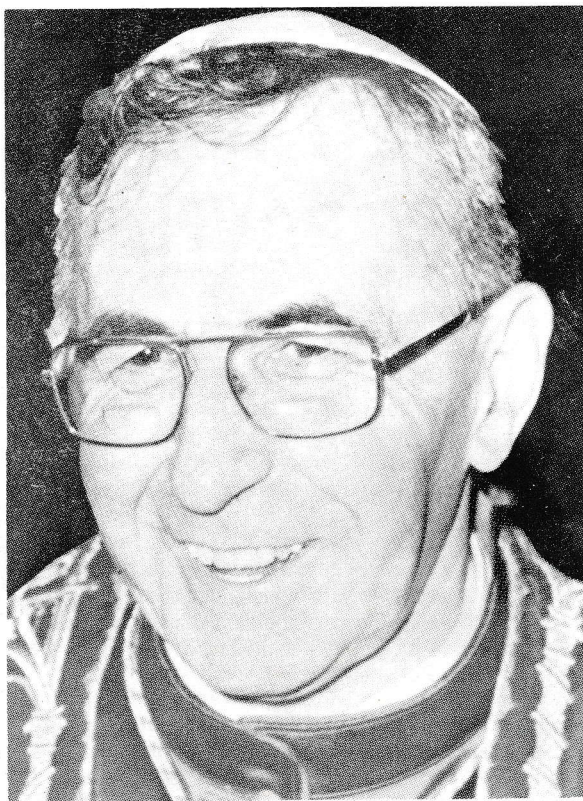
Ko so v petek zjutraj, dne 29. septembra 1978, sredstva javnega obveščanja sporočila vest, da je pred 33. dnevi izvoljeni papež Janez Pavel I. umrl, so se ljudje zaprepadeni spraševali „ali je to mogoče?“ in niso mogli verjeti, da je končano papeževanje človeka, ki si je v kratkem času pridobil srca brezmejnih človeških množic. Živel je samo toliko časa, da so ga lahko vsi vzljubili. Zdi se mogoče škoda, neprecenljiva škoda za Cerkev in cel svet, saj bi lahko še toliko dobrega storil.

Toda ali ni bilo 33 dni papeževanja znamenje za toliko pomembnih reči in dogodkov?

Janez Pavel I. je bil vesel in zadovoljen človek. To je pokazal pri svojem prvem nastopu po izvolitvi in to je še zlasti pokazal v svojih treh javnih avdiencah in šesterih srečanjih bodisi z diplomatskim zborom ali z različnimi skupinami škofov. Janez Pavel I. je bil zadovoljen s krščanstvom, ki ga je predstavljal kot duhovnik, škof, kardinal-patriarh in papež. Veselil se je, da je mogel krščanstvo, ki ga je osrečevalo, posredovati drugim in jih spodbujati k bolj zavzetemu krščanskemu življenju. Zlasti za oznanjevalce krščanstva je to izredno pomembno: oznanjevalci bi smeli samo krščanstvo, ki jih osrečuje. Če oznanjevalec sam ni srečen ob svojem krščanstvu, kako naj potem krščanstvo, ki njega samega ne osrečuje, oznanja drugim. Mar zato, da bi onesrečil tudi druge, ker je on sam nesrečen?

Ko so Janeza Pavla I. vprašali, kateri pisatelji mu najbolj ugajajo, je potem, ko je naštel nekaj strokovnih filozofsko-teoloških avtorjev, navedel pisatelje humoriste, zlasti še ameriškega pisatelja Marka Twaina. Hotel je krščansko oznanilo, ki je veselo oznanilo in oznanilo veselja, najprej doživeti prav z vesele strani in ga izraziti, če je bilo mogoče, v veseli, šegavi in humorja polni govorici.

Nič manj ni bil zavzet za umetnost pridobivanja ljudi. V tem se je učil zlasti pri Dale Carnegiju in njegovi knjigi „Kako si pridobim prijateljev“. To se bo zdelo skoraj neverjetno, če ne bi sam izrecno navedel tega pisatelja. Mnogi sicer pravijo, da si hoče Carnegie pridobiti prijateljev zato, da bi jih potem izrabil. Toda Carnegie ima posebno poglavje, v katerem kaže, da je treba ljudi, s katerimi pridemo skupaj, zares najprej po človeško radi imeti. In to je Janez Pavel I. znal pokazati, saj so ljudje zaslutili prav to, da jih je imel rad, da je želel biti z njimi skupaj in da mu je njihova pričujočnost povzročala zadovoljstvo. Tudi kot papežu ga ni bilo sram priznati, da se je tega razen iz evangelija naučil od čisto profanega pisatelja

Nekaj mesecev preden je postal papež, je obiskal salezijansko hišo Benetke—Castello in se fotografiral sredi „Prijateljev Dominika Savia“. Podobna srečanja z otroki in mladimi je imel v svoji beneški nadškofiji tudi v drugih salezijanskih zavodih.

Janez Pavel I. je znal govoriti ljudem razumljivo. Ko so ga vprašali, zakaj danes vera pojema, ni sprožil dolge razprave z vsemi psihološkimi, sociološkimi, kulturnimi in ekonomskimi razlogi, temveč se je poslužil zelo preproste prilike iz vsakdanjega življenja. Rekel je: k nekemu protestantskemu predstojniku so prišli z istim vprašanjem: zakaj pri nas vera peša? Ta je odvrnil: Pred desetimi leti je prišel k nam pastor, ki je študiral v Tubingenu in dejal, da Jezus ni Bog. V dveh letih je bila ena tretjina ljudi manj v cerkvi. Nato je prišel drug pastor, ki je študiral v Berlinu in rekel, da ni gotovo, ali je večno življenje. Čez dve leti je bila že od maloštevilnih vernikov še ena tretjina manj. Sedaj čakamo, da bo pastor, ki je prišel iz študija v Frankfurtu, končal še z zadnjo tretjino. Janez Pavel I. je hotel povedati: ne iščimo vzroka za nevero druge, temveč sami sebe izprašajmo, kaj in kako oznanjamo.

Naravnost pozornost vzbujajoča je bila želja Janeza Pavla I., da bi prišel v živi stik z ljudmi. V dveh od treh javnih avdienc je poklical iz množice dečka in z njima navezal razgovor. Poizkusa sicer nista popolnoma uspela, toda važen je cilj, ki ga je hotel doseči: pokazati je hotel, da je treba oznanjevati tako, da izhajamo iz konkretnega človeka in mu evangeljsko oznanilo prinesemo na tak način, da ga more sprejeti.

Zdi se, da nam je Bog, ki vodi zgodovino človeštva, hotel v Janezu Pavlu I. dati konkreten primer, kako naj danes živimo krščanstvo in kako naj ga oznanjamo za današnji čas najbolj učinkovito.

Valter Dermota

MARIJA POMOČNICA V ZAGREBU

Salezijanci so prišli iz Slovenije na Hrvaško že leta 1922, ko jim je zagrebška nadškofija zaupala v vzgojo gimnazijce svojega konvikta. Toda salezijanci niso bili s tem zadovoljni. Hoteli so iti med najbolj revno mladino zagrebškega predmestja, na Knežijo. Leta 1929 se jim je ta želja izpolnila. Z veliko muko so zgradili Dom za mladino, ki je postal obenem center za hrvaške poklice. Njihova javna želja je bila zgraditi tudi cerkev Mariji Pomočnici v čast in priprošnjo. Šele deset let kasneje se je začel uresničevati ta sen. Zanj se je zavzel posebno Josip Tkalec, pri tem pa so mu pomagali že tudi hrvaški salezijanci, med njimi zlasti Dragec Brumec.

Med vojno 1941–1945 je bila cerkev zgrajena v grobem, tako da je obstajala velika nevarnost, da bi bila zgradba nacionalizirana in uporabljena za kako skladišče. Marija Pomočnica pa je vse tako uredila po svojih sinovih in drugih

dobrih ljudeh, da je stavba dosegla svoj namen. Za njeno zunanjo in notranjo umetniško opremo sta

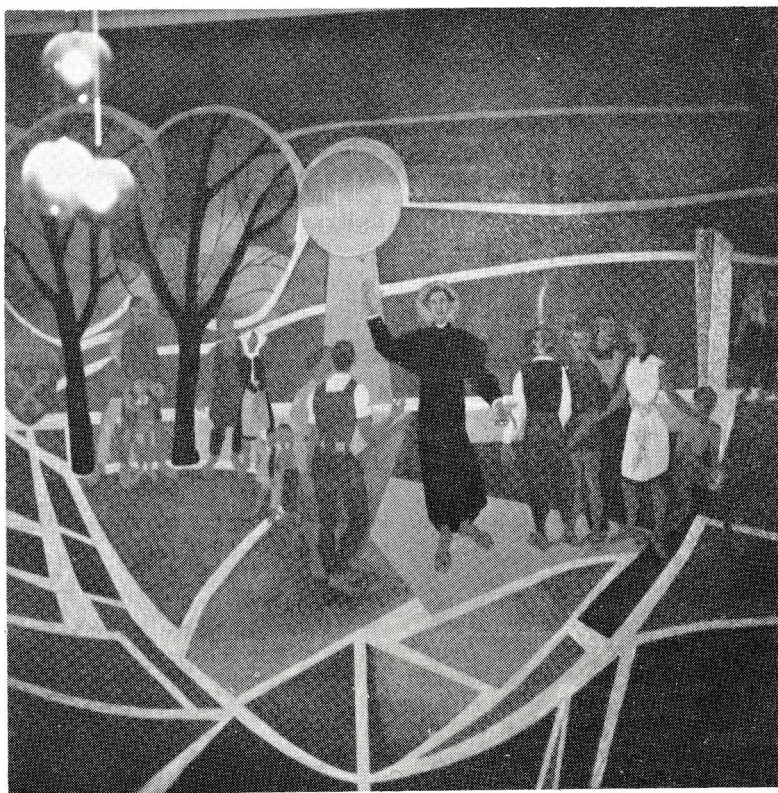
zaslužna arhitekt Gajšek in naš umetnik Stanko Gašparec. Cerkev je odprta bogoslužju že 30 let.

V nedeljo, 15. oktobra letos, pa je bila cerkev Marije Pomočnice v Zagrebu slovesno posvečena. Cerkev je posvetil nadškof Franjo Kuharić. Z njim so somaševali poleg hrvaškega inspektorja Milana Litrića še ugledni gostje, prvi med njimi zastopnik vrhovnega predstojnika Gaetano Scrivo in pa naš inspektor Rudi Borštnik.

Cerkev je bila za obred posvetitve vsa prenovljena in okrašena z novim velikim mozaikom na steni za daritvenim oltarjem. Mozaik predstavlja svetega Janeza Boska, ki vabi svoje fante k češčenju Marije Pomočnice. Njen kip pa stoji pred mozaikom sredi cvetja. Podoba za mozaik je naslikal priznani umetnik Ante Starčević, izdelal pa ga je salezijanski sobrat pomočnik in umetnik Stanko Gašparec.

Marija Pomočnica — center salezijanskega dela na Hrvatskem naj še naprej obilno blagoslavlja prizadevanja hrvatskih salezijancev za duhovni napredek bratskega naroda in njegove Cerkve.

Stanis Kahne

MARIJA OHRANJA POKLIC

Na Rakovniku se je zadnjo nedeljo v oktobru zbralo več sto salezijanskih sodelavcev in romarjev. Skupaj s salezijanci so obhajali evharistično bogoslužje s precej dolgo homilijo. V njej je spregovorilo kar šest salezijancev. Zahvalili so se Mariji Pomočnici za zvestobo v poklicu: trije ob petdeset letnici zaobljub: Oražem Franc, Matko Ivan in Božič Janko, trije pa ob petindvajset letnici duhovništva: Ignacij Kustec, Pungerčar Jože, Zajec Ciril.

Romarji so bili predvsem iz župnij, kjer so delovali, ali še delujejo naši slavljenici. Povabilu so se odzvale tudi narodne noše. Pri maši, ki je bila darovana v zahvalo za poklic in zvestobo, so zavzeto sodelovale vse skupine s petjem in molitvijo. Vsa množica v prezbiteriju in v cerkveni ladji je svoje doživljanje povežala s pobožnostjo do Marije. Somaševali so duhovniki jubilanti, pomočnik Janko Božič pa je somaševanju prisostvoval. Z besedo in globoko zbranostjo so izražali svojo hvaležnost do Marije, v prepričanju, da jih je Marija poklicala in vodila v salezijanski družbi.

Salezijanska zgodovina je še razmeroma kratka. Slovenski salezijanci smo prehodili še krajšo pot, kljub temu pa je zelo razgibana. Nekdanji in sedanji ustvarjalci naše zgodovine so tudi naši slavljenici. Zgodovinska razgibanost izvira iz njihovega življenja. Za vse bi lahko rekli, da so premerili veliko dežel in pomagali v mnogih težavah. Tomišeljski župnik Ignacij Kustec je bil najdlje po svetu. Bil je misijonar v Indiji. Ciril Zajec je obredel vse prestolnice naših južnih republik. Uresničeval je Ruino naročilo: „Slovenski salezijanski misijoni so na Balkanu.“ Drugi štirje sobratje so delovali po domovini. Pred vojno so se neposredno posvečali vzgoji mladine, sedaj pa delajo po župnijah.

Vsakdo izmed njih je prejel svoje darove in jih tudi razvil, tako da bo Gospod lahko dejal ob koncu njihovega življenja: Prav, dobri in zvesti služabniki. V malem si bil zvest, čez veliko te bom postavil.

Še nekaj skupnega so pokazali v sebi: veselje. Morda se je izrazilo kot dobrodušnost, ali kot odkrit smeh ali zgolj kot skromen nasmešek. Opazili smo, da to ni zgolj iz vljudnosti, ampak izvira iz vsakdanjega življenja. Vsakdo izmed njih nosi v sebi izredno bogastvo človeka in Kristusovega apostola. Nekaj misli iz homilije, ki so jo skupno oblikovali:

Kot petnajstleten fant gre IGNACIJ KUSTEC v Italijo, sam in ne da bi znal italijansko. „Imel sem pogum dvajsetletnega fanta,“ je dejal. Potem odleti v Indijo, da bi tam vzgajal in učil. Kratka zgodba iz Indije: „Nujno smo rabili zemljišče za cerkev in šolo, ki ga je država prodajala. Za odkup so se zanimali trije: tovarnar, veletrгоvec in naš ravnatelj, samo da smo imeli mi najmanj denarja. Ravnatelj je priporočil devetdnevno v čast Mariji in fantje so res molili. Na dražbo je prišel samo ravnatelj in dobil zemljišče; trgovec je namreč nenadoma zbolel in so ga odpeljali v bolnišnico; tovarnar pa je bil devetdeset milj daleč od mesta. Ponoči je nastal strašen vihar in tovarnar se ni mogel vrniti v mesto.“

JANKO BOŽIČ, salezijanski sobrat pomočnik je že na začetku ugotovil, da bo homilija dolga, zato ni hotel dolgo govoriti. Veliko je delal kot krojaški mojster in kot vzgojitelj. V poboljševalnici na Selu v Ljubljani, kjer je deloval pred vojno. Svojo vzgojo je ozna-

čil: „Delal sem skupaj s fanti, neprestano sem bil z njimi. Skušali smo jim dokazati, da jih imamo radi, potem so nas tudi oni vzljubili in nam zaupali svoje težave... Lepo je bilo.“ Na tem in na njegovi človeški dobroti je temeljila vzgoja.

„V mojem času je bila pot do duhovništva težka. Ni bilo sredstev za gimnazijo in podobne šole. Moji domači niso bili bogati, vendar bi na vsak način rad postal duhovnik. Svojo željo sem priporočil Mariji. Ko sem bil star dvajset let, sem prišel v stik s salezijanci. Potem sem šel naprej: Radna, Rakovnik, Kodeljevo, Kastav, Janjevo, Cerknica... povsod v spremstvu Marije Pomočnice,“ tako je dejal JOŽE PUNGERČAR o svojem poklicu.

IVAN MATKO prihaja iz Avstrije. Na slovenskem Koroškem vodi župnijo Sela. V njegovem delu je bilo dovolj težav, vendar ga niso zlomile. Vedno je zaupal v Marijo, ki mu je kot prava mati pomagala. Odnosi med narodnima skupinama mu niso delali težav, ker so vsi, Slovenci in Nemci, častili Marijo Pomočnico kot svojo mater. Njegova politika je politika očenaša. V svoji župniji, kjer je že sedemindvajset let, je širil misijonsko zavest. Farani so z denarjem podpirali že več kot štirideset misijonskih poklicev, sedaj pa pomagajo petnajstim bogoslovcem v misijonih. Ta zavest je rodila tudi lastne poklice in povečala krščansko pričevanje v župniji. Nazadnje je

ponovil: „Vse kar sem dosegel, je naredila Marija Pomočnica.“

CIRIL ZAJEC prihaja iz južnega dela države. Napoved meniha: „Videl sem vašo hišo ob veliki reki in mostu,“ se je uresničila. Salezijanci imajo že šest postojank na jugu. Ciril je sedaj v Črni gori. V Nikšiću je začel zidati novo cerkev, ki je že skoraj dograjena. To cerkev je zgradil dar „uboge vdove“, skromnih in ubogih ljudi iz naše

domovine. „Božja previdnost se je poslužila vas, da meni in našim bratom v Črni gori izkazuje svojo ljubezen.“

FRANC ORAŽEM je profesor na naši šoli v Želimljem. Na kratko je odgovoril: „Semenišča imajo za naše poklice izreden pomen.“ Iz svoje vzgojiteljske in profesorske prakse je povedal: Delo je težavno, ker dan na dan ponavljam iste stvari in se trudim z učenci. Samo

človeške sposobnosti so tu pre malo. V nekaj letih, ko so fantje pri nas, dosežejo zelo velik razvoj v kulturi in duhovnem življenju. Ob tem lahko le strmimo in občudujemo božjo milost, ki deluje med nami. Prav gotovo vodi Marija naše delo in ga blagoslavlja. Njeno pomoč izprosijo v največji meri vaše molitve, dragi molivci.

Marija skoz življenje ...

Janez Žerovnik

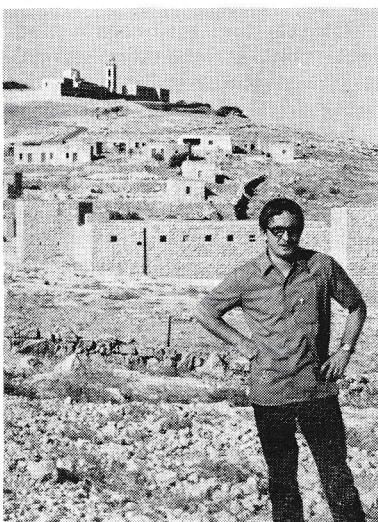
EVANGELIJ MED MUSLIMANI

Pripoveduje misijonar Franc Zajtl iz Kaira v Egiptu

Tiho in neopazno se je posvetil misijonskemu poslanstvu naš sbrat duhovnik Franc Zajtl. Naj ga naprej predstavimo. Doma je iz Male Breze pri Šentrupertu nad Laškim v občini Celje. Luč sveta je zagledal 31. marca 1947. Svoja prva salezijanska leta je doživljal v Križevcih na Hrvaškem. Nekega pomladnega dne 1969 je prišel inspektor z Vzhoda snubit mlade poklice k nam, ki smo jih tedaj imeli veliko. Odzval se je Franci. Rečeno je bilo, da bi šel za dve leti pomagat vzgojiteljem v Aleksandrijo v Egiptu. V zahvalo bi se šolal za duhovnika v Sveti deželi, potem bi se pa lahko vrnil. Toda Jezusova dežela je mladega idealnega fanta prevzela in osvojila. Po svoji novi maši 1976 je ostal na Vzhodu. Njegov misijonski poklic mu je tudi uradno potrdil tedanji vrhovni predstojnik Luigi Ricceri.

Letos je prišel za nekaj mesecev domov na oddih. Oglasil se je tudi pri Mariji Pomočnici na Rakovniku. Pokazal nam je z diapozitivi predel Kaira z ljudmi in salezijanskim zavodom, v katerem dela. Ob tem nam je pripovedoval:

Salezijanci so prišli v Kairo leta 1925. Sprva so želeli zgraditi zavod v uglednejšem predelu mesta, v Zamaleku, toda vrhovni predstojniki so dejali, da smo poklicani za revno mladino, in so zato postavili svoje obrtne delavnice v najbolj ubožnem predmestju. Takšno je ostalo vse do danes. V njem živi okrog 2 milijona ljudi, v celem Kairu pa kar 10 milijonov. Sicer pa

mesto sorazmerno ni tako zelo razsežno. Do piramid je komaj 15 km. Mesto leži na kraju, kjer se konča puščava in se začne Nilova delta. Prebivalci Egipta se v pretežni večini smatrajo za Arabce in so muslimani. Za prave Egipčane se imajo prvotni prebivalci, ki se imenujejo Kopti in so krščanske vere. Teh je okrog 4 milijone, 10 odstotkov vsega prebivalstva.

V Kairu imajo razne redovne družbe svoje šole. Salezijanci imamo srednjo tehnično šolo za mehaniko in elektrotehniko s triletnim in petletnim učnim programom. Šola ima velik ugled in je na visoki tehnični ravni, tako da je zgled državnim ustanovam. Šolo obiskuje 570 fantov, od teh je 240 koptskih kristjanov, drugi so muslimani.

Vseh salezijancev v zavodu je 25, ki so povečini Italijani. Zavod je namreč italijanski in ga podpira

italijanska vlada. Med salezijanci je tudi že 6 domačinov in še nekaj iz drugih narodnosti.

Glavno naše delo je vzgoja fantov ob poučevanju predmetov splošne izobrazbe in še posebno tehničnih predmetov. Za versko-moralno vzgojo fantov zelo skrbimo. Ob ponedeljkih prihaja v šolo neki arabski profesor, ki je nekak predstavnik vlade; v svojem govoru daje etične smernice in politične informacije. Ob torkih naš duhovnik govori fantom o veri. Ob sredah je maša v italijanščini za osebe in sestre, za druge pa v arabščini v koptskem obredu. Seveda je maša le za kristjane. Za kristjane je še posebej ena ura tedensko posvečena verouku, za muslimane pa pouk korana.

V tem je naša vzgoja, predstavitev evangelija in ekumenski duh, ki ga nevsiljivo vzgajamo v teh fantih, ki bodo v svojem poklicu imeli popolnoma novo, odprto miselnost in pristop do soljudi v svojem okolju. Mi pričamo za evangelij z življenjem in delom, z besedo pa tudi kristjanom.

Razen dela v šoli imamo tudi mladinski dom za zunanje fante. Nudimo jim kulturne in moralne vrednote ob načrtni uporabi prostega časa z igrami, športom in podobno. Fantje so vsi kristjani, kopti. Doslej jih je prihajalo okrog 400, sedaj ko smo bolj zahtevni glede verskega življenja teh kristjanov, pa jih prihaja le 150, čeprav nikogar ne zavračamo.

Ljudje med katerimi živimo in delamo in nas poznajo, nas imajo radi in cenijo naše delo za mladino.

Nadaljevanje na str. 8

VZGAJAJMO KAKOR DON BOSKO

PROMETNI PREDPISI

Mestne četrti in industrijska področja so danes polna vozil. Večina človeškega življenja se razvija na cesti. Človek mora na cesto. Zato je uporaba ceste ena izmed prvih veščin, ki si jih mora danes pridobiti človek.

Smrtna nevarnost

Zaradi uporabe hitrih in težkih motornih vozil je uporaba ceste povezana s smrtno nevarnostjo. Prometne nesreče se vedno končajo bodisi s smrtjo voznikov avtomobilov, motornih koles, bicikljev in pešcev, bodisi s težkimi poškodbami za celo življenje ali s šoki strahu, ki morejo imeti težke posledice za celo življenje.

Vse to je v moralnem pogledu povezano s težko odgovornostjo in krivdo. V ekonomskem pogledu je združeno z visokimi izdatki, v socialnem pa z dalekosežnimi posledicami, ki lahko nekoga onespособijo za izvrševanje poklica.

V krščanski morali smo do sedaj imeli le malo podobnih primerov, kjer bi bil človek izpostavljen tako velikim odgovornostim. Udeležba v prometu ima še to posebnost, da se človek dnevno

poslužuje ceste in se tako nenehno izpostavlja smrtni nevarnosti.

Krščanska vzgoja mora prometni vzgoji ali pravilnemu vedenju na cesti posvečati veliko pozornost. To je nekaj novega, česar še pred davnim nismo poznali. Prav zato se še mnogo premalo zavedamo, kako važna je vzgoja za uporabo ceste in za pravilno vedenje v prometu.

Poznanje pravil

Otroka, tudi majhnega v predšolski dobi, je treba nujno seznaniti z osnovnimi pravili: hoditi po desni strani, prečkati cesto samo na mestih, ki so zaznamovana z zebro, obstati pri rumeni in rdeči luči, pogledati najprej na levo, ali je cesta prosta in šele potem iti čez cesto.

Dosledno obnašanje na cesti

Ko gremo z otrokom na cesto — kar je na začetku samo po sebi razumljivo — mu je treba zabičati, da se mora za vsako ceno ravnati po omenjenih pravilih. Dobro je, da poudarjanje potrdimo z malimi pretiravanji in otroka sproti osveščamo, zakaj se vedemo tako in ne drugače.

Ko se zgodi kaka prometna nesreča, otroku razložimo zakaj je prišlo do nezgode, kdo je bil kriv

in kako bi se morali obnašati na cesti. Pozneje lahko otroka sami povabimo, da on najde vzroke nesreče. Zlasti je važno, da otrok vidi, kako bi se ponesrečenci morali ravnati, da ne bi prišlo do nezgode.

Otroci s kolesom

Otroci kmalu dobijo kolo. V nekaterih krajih so posebne šole in spričevala za mlade kolesarje. Kjer tega ni, tam naj starši sami poskrbijo, da se bo otrok pravilno vedel na cesti. Če mogoče, naj oče otroka sam pospremi s kolesom in ga vsaj na začetku uči, kako naj se vozi.

Nobenega tveganja

Prvo kar se mora otrok naučiti pri uporabi ceste je gotovost. Prepričati ga je treba, da se v cestnem prometu odloči za tiste ukrepe, ki so čisto gotovo v skladu s pravili. Vsako tveganje je treba odločno zavrniti.

Ko otrok že sam vozi po cesti, ga je treba od časa od časa vprašati, če ni prišel mogoče v stisko ali nevarnost. Zopet in zopet je treba ponoviti pravila in zabičati upoštevanje samo čisto gotovih ukrepov pri uporabi ceste.

Moderno plemstvo

Nekoč so otroke navajali na plemenito obnašanje. Danes jih je treba učiti, kako premagovati poudarjanje svojega jaza pri uporabi ceste in dajanje prednosti drugim. Dati drugemu prednost je v tem, da se odpoveš pravici, ki ti gre po pravilih cestnega prometa. Tako ima npr. pešec pravico, da gre neovirano po zebri čez cesto, četudi se mora pri tem voznik avtomobila ustaviti. Otroka je treba navaditi, da kljub temu, da ima pravico iti čez cesto pred voznikom avtomobila, pusti vozniku avtomobila, da zapelje naprej.

Mladostniki in motorna kolesa

Mladostniki imajo radi motorna kolesa bodisi zaradi hitrosti, bodisi zaradi hrupa, ki ga delajo z motorjem. Hitrost pa seje nevarnost in hrup duševno muči ljudi. Mladim je treba o tem govoriti in spodbujati k človeški plemenitosti in k previdni vožnji.

Valter Dermota

EVANGELIJ MED MUSLIMANI

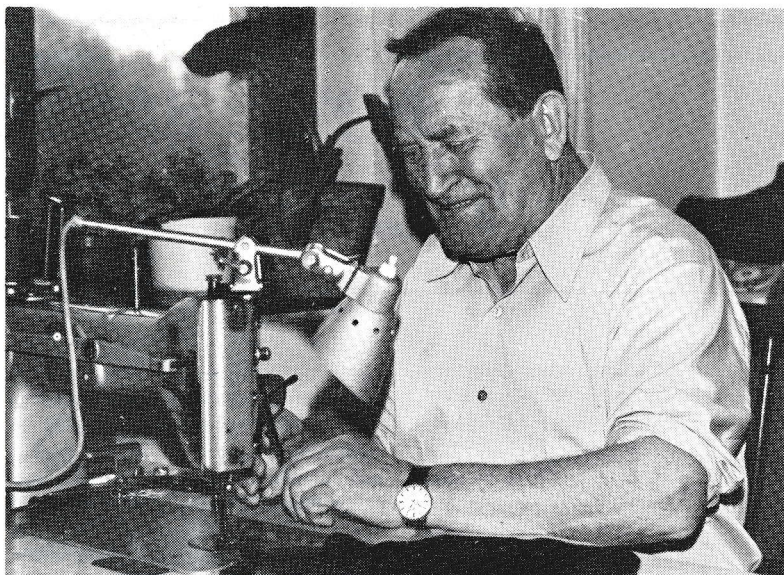
Nadaljevanje s str. 7

Ko gledam na svoje življenje in delo v Egiptu, sem vedno bolj prepričan, da je naše salezijansko kulturno-tehnično in versko delo potrebno in koristno. Ta mladina bi v obstoječih okoliščinah bila brez nas praktično na cesti. S svojo šolo jim nudimo možnost, da pridejo do boljšega in lažjega kruha. S tem jim pa tudi omogočimo, da pridejo do spoznanja, kako je tudi vera in nravno življenje potrebno za popoln razvoj človeka. Vsi naši fantje dobijo takoj delo pri podjetjih v Kairu.

Moje glavno delo je poučevanje. Imam 26 ur šole na teden: tehnično risanje in tehnologijo. Poleg tega imam na skrbi še fante v internatu, kar pa ni lahko delo, čeprav jih je samo deset. Vendar znajo ceniti moje prizadevanje zanje.

V zavodu vodijo gospodinjstvo tri naše sestre, zraven zavoda pa imajo svoj zavod za deklice, kjer se vzgajajo in poučujejo v raznih ženskih obrtih. Tudi one imajo svoj mladinski dom za žensko mladino.

Pripravil Stanis Kahne

DON BOSKOV KROJAČ

Božič Janko ob svoji 50-letnici zaobljub

Urednik Salezijanskega vestnika se je takole pogovarjal s krojaškim mojstrom Jankom Božičem, ki je pred kratkim obhajal 50-letnico svojega redovniškega življenja v don Boskovi družbi:

Vaš življenjski lok je bil v nenehni napetosti in tudi že na tem, da se zlomi zaradi vojnih okoliščin. No, pa pojdimo lepo po vrsti.

Kaj vas je pritegnilo k don Bosku in kaj lepega ste doživeli pri njem?

Moje prvo srečanje s salezijanci je bilo na Rakovniku leta 1921. Takoj sem začutil, da bom v tem krogu veselih ljudi lahko srečen in vesel. Tako je tudi bilo. Že takoj prvo uro sem se začel poditi za žogo.

Ko sem končal 4 razrede osnovne šole v Sevnici, sem šel po svetu. Delal sem pri raznih mojstrih. Toda vsako soboto in nedeljo me je gnalo srce v oratorij na Radno. Po maši smo se razživeli v igrah in športu. Ta leta so bila zame doživljanje salezijanskega vzgojnega dela, ki me je vedno bolj privlačilo.

Na Radni je bil tedaj noviciat, zato sem samo prestopil iz oratorija v noviciatsko okolje. Pogloblje-

no duhovno življenje mi je ob veselem družinskem življenju samo še bolj prijalo. Leta 1928 sem postal salezijanec, sedaj je že 50 let.

Posebno osrečujoči dogodki v mojem salezijanskem življenju so bili tisti v Turinu, ko sem leta 1930 prvič stopil prav v don Boskovo hišo in govoril s tedanjim vrhovnim predstojnikom Rinaldijem; potem moja doživetja na Rakovniku pri Mariji Pomočnici. Živel sem sredi dobrih, ljubeznivih sobratov, duhovnikov in pomočnikov. Ves srečen sem se zahvaljeval Bogu in Mariji za salezijanski poklic.

Katero velike in težke dogodke ne boste nikoli pozabili?

Kakšnih večjih težav v družbi nisem doživel. Najbolj sem bil razočaran takrat, ko so naši tedanji predstojniki ukinili naše strokovne šole in njihove prostore namenili za dijake.

Seveda Dachaua med vojno in kar je temu sledilo po vojni ne bom pozabil. Tedaj je bilo moje življenje res na nitki. Don Bosko me je spremljal in Marija Pomočnica me je varovala. Spet sem bil med svojimi sobraty. Rane so zacekljene!

Kako ste izpolnili svoj vzgojiteljski poklic kot krojaški mojster in kje?

Salezijanski pomočnik lahko veliko pomaga pri vzgoji mladine. Moje delo pri salezijancih se je začelo že leta 1925, ko sem bil kandidat v oratoriju na Radni. Bil sem predsednik krožka in s tem pomagal voditelju oratorija pri raznih sestankih, športu in gledališču. To delo sem nadaljeval tudi kot novinec.

Na Rakovniku sem kot krojaški mojster učil krojaštvo. Ob sobotah in nedeljah pa sem aktivno sodeloval v oratoriju, posebno na športnem področju, pa tudi v gledališču. Delo z mladino mi je bilo v veliko veselje in je zelo prispevalo k utrjevanju mojega poklica in me sililo k poglobitvi duhovnega življenja. Oratorij, kakor tudi obrtna šola, je bila odlična šola krščanskega življenja za vse, za vzgojitelje in gojence.

Najbolj pa sem doživiljal svoj poklic v vzgojnem zavodu v Selu. Tedanja banovina je nekdanjo 'žrebčarno' spremenila v obrtne šole za 'pokvarjeno' mladino. Vzgojna pomoč sobratov pomočnikov je bila še posebno potrebna in učinkovita. Ti fantje so se nam pomočnikom, ki smo bili neprestano z njimi, še najraje zaupali. Zato smo jim tudi lahko veliko pomagali. Čutili so, da jih imamo radi, in so zato tudi imeli radi nas. Tako so padale pregrade do stika z duhovniki in do verskih vrednot: molitev, maša, spoved, obhajilo... Tako smo jim pomagali do poštenega poklica in življenja. Še zdaj nas nekateri obiščejo in so nam hvaležni.

Kaj občutite danes, ko gledate nazaj v preteklost?

Moram reči, da sem vesel in zadovoljen. Bogu sem hvaležen za ta poklic in za vse milosti, ki sem jih prejel, čeprav se zavedam, da nisem uspel vse tako uporabiti, kakor bi jih moral.

Kaj bi radi povedali našim mladim salezijancem, da bi ohranili svoj poklic?

Vsem salezijancem in posebno seveda mladim povem, da vse kar delajo naj vedo, da delajo za Boga, za družbo in si tako ustvarjajo večno življenje.

Pripravil Stanis Kahne

NOVA BARVNA V CERKVI NA KODELJEVEM

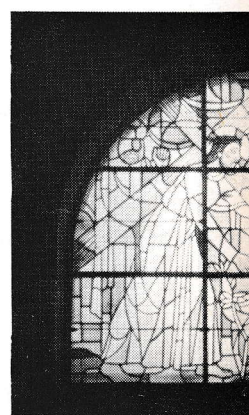
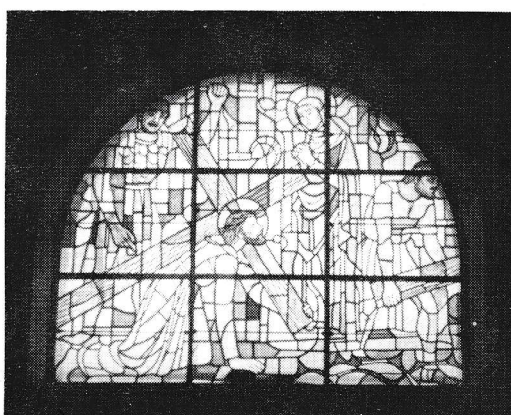
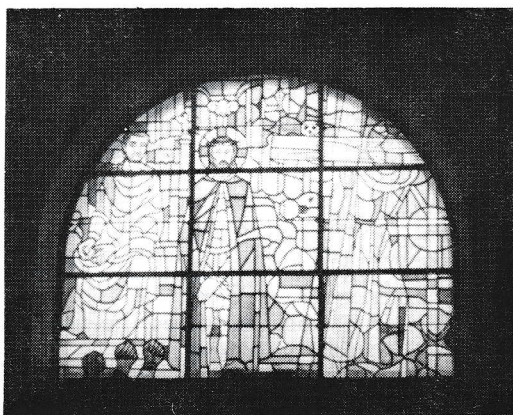
V letu 1977 so severno steno cerkve svete Terezije izpolnili z vitroji, kjer je načrtovalec, salezijanski brat Ciril Jerič, na petih lunetah upodobil dogajanje štirinajstih postaj križevega pota.

Prvi vtis, ki ga ob vstopu dobimo, so barvno enotne, drobno razčlenjene svetle površine v pretežno hladnih, zadržanih odtenkih, ki jih oživljajo redkejša ploskve nasičenih toplih barv. V celoti te kompozicije predstavljajo nasprotje že prej obstoječih vitrojev južne stene, kjer v skladu z bolj monumentalno risbo prevladujejo žareče

Novi vitroji so redka upodobitev križevega pota v tej tehniki, sicer značilni za slikarstvo sakralnih stavb. Pogostejša uporaba barvnih oken danes pomeni za likovno umetnost pravo prerojenje, saj ta slikarska tehnika v veliki meri pripomore k sožitju likovnih področij — slikarstva, kiparstva in arhitekture. Steklene podobe so vgrajene v stavbo samo ter s svojo svetlobo in barvo prepajajo arhitekturo in plastike. Obenem pa stavbo povezujejo tudi z naravo, ko s svojo transparentnostjo vpeljejo v prostor dogajanja v naravi: tako v notranjščini lahko pretanjenost doživljamo rojstvo dneva in njegove menjave do zatona. Čarobno vzdušje, ki ga posredujejo, so gradbeniki odkrili že pred stoletji:

znejših stoletij pa pomeni v smislu te enotnosti dekadenco, saj so se podobe kot tempere ali olja, ki jih lahko obesimo kjerkoli, s svojo individualizacijo odtujile kiparstvu in arhitekturi.

Ko smo v cerkvi na Kodeljevem dojeli optični učinek celote novih vitrojev, se poglobimo v čitanje podob. Na bogato razčlenjenem ozadju trdih in mehkih raznobarnih nepredstavnih oblik izstopajo po tonu ali barvi nekateri pomembnejši predmeti in osebe; drugi pa se vtapljajo v ozadje in opozarjajo nase samo z risbo. Ko si posamezna okna pozorneje ogledujemo, nam postane očitna avtorjeva skrb, da bi svoje prikazovanje čimbolj zgostil, saj je moral skriti

intenzivne barve. Takšne likovne koncepte je načrtovalcem gotovo narekovala naravna osvetlitev arhitekture. Svetli toni na severni steni, ki ni deležna močne sončne luči, propuščajo več svetlobe, na oknih južne strani pa je izkoriščen učinek, ki ga lahko nudijo stekla hromatskih barv s temnejšimi toni, obsijana od sonca. Ta so delo Plečnikovega učenca arhitekta Valentinčiča, z izjemo krajnih dveh, ki ju je naslikal mojster Kregar: Slomšek z Barago in Don Bosko.

preprosto okence iz tenke plošče alabastra v mavzoleju Galle Placidije v Ravenni (5. stoletje) je samo s svojo prosojnostjo in blede zeleno barvo ustvarilo skrivnostno mirno ozračje v prostoru. Naslednja stoletja pa so se vitroji razvili v razkošne kompozicije pestrih barvnih stekel, povezanih med seboj z jeklenimi paličicami, in dosegli višek v znamenitih srednjeveških katedralah, ki predstavljajo tudi vrhunec prej omenjene likovne enotnosti. Tabelno slikarstvo po-

dogodke štirinajstih postaj križevega pota na pet podob. Tu si je iznajdljivo pomagal najprej s kompozicijo. Komponiral je v živ rob, tako da je upodobil samo del nekaterih figur in predmetov ter si celoto lahko sami dopolnimo: dvignjene pesti v prvem planu Pilatove sodbe na primer ponazarjajo besno množico. Ponekod pa to rezanje figur usmerja gledalca k naslednji podobi, kjer se isti predmet ali oseba spet pojavita kot nadaljevanje pripovedi.

KNA JEVEM

Drugi način, s katerim je skušal Jerič prikazati čim več, je uporaba kontinuiranega sloga. Ista oseba ali predmet se na eni podobi večkrat pojavi: Križ, ki ga nosi Kristus, in križ, ki ga podpira Simon iz Cirenne; križ na Kristusovi rami pred Veronikinim prtom in padli križ; mrtvi Kristus v materinem naročju in vstali Kristus.

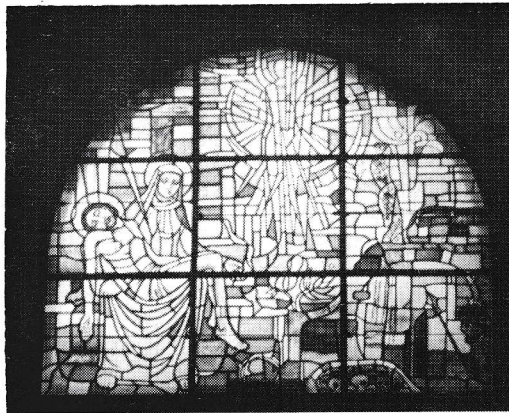
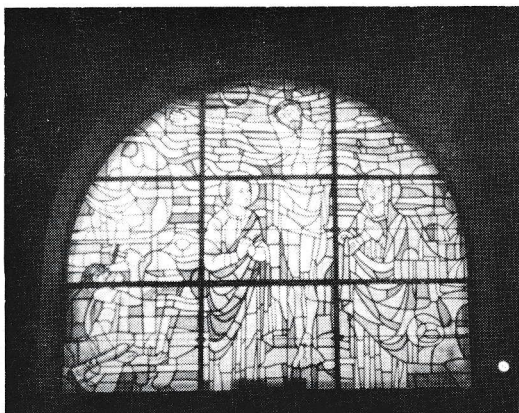
Barve so uporabljene ponekod dekorativno, drugod realistično, ponekod ekspresivno ali simbolično. Tako so pesti razjarjene množice rdeče, oblačila žalostnih žena v bledih vijoličnih, modrih in zelenih odtenkih, medtem ko vstali Kristus žari v zlato rumenih barvah, ki pomenijo najvišjo sublimacijo materije, in se te prepletajo z vijolično, ki simbolizira svečanost.

goditi risbo. Občudujemo njegov pogum, iznajdljivost in fantazijo, želeli pa bi si v smislu klasične estetike bolj enotnega sloga. Vendar nam raznoteri likovni prijemi avtorja približajo kot zelo prizadega in iskreno doživljajočega ustvarjalca, ki se ne zateka k stereotipnosti. Zato pa na gledalca deluje prepričljivo.

Ciril Jerič je pravzaprav samouk in se v okviru samostanskega življe-

izčrpno. Upodablja pokrajine, portrete in figuralne kompozicije v različnih tehnikah ter ga najbolj zanima portret, kar je tudi iz novih vitrojev razvidno. Izdelal je nekaj podob za opremo cerkva, med drugimi oltarno v Badljevinu na Hrvaškem in v kapeli Karaburma v Beogradu, oskrbel za cerkev razne izdelke uporabne umetnosti: plakate, oglase in aranžmaje, ter svoje oljne podobe s posvetnimi motivi

— Simbolično so ponekod uporabljene tudi proporcije, kjer je avtor upošteval hierarhično vrednost figur in predmetov. Pieta v drugem planu zadnjega okna je večja kot odprt grob in vojščak v prvem planu.

Vsekakor se je slikar spopadal s težkimi problemi figuralne kompozicije v pokrajini, vezan na ikono grafijo, odmerjeno slikovno površino in njeno obliko ter na tehniko, ki ji je moral s primerno stilizacijo in členjenjem oblik pril-

nja intenzivno posveča slikarstvu. Ta poklic ga je privlačeval že v osnovnošolskih in gimnazijskih letih ter je pozneje svoje likovno znanje tri leta izpopolnjeval v nekdanjih tečajih Rajka Slapernika. Naprej ga je v glavnem vodila težnja po ustvarjanju in ljubezen do lepega. Takšne čiste nagibe nam potrjuje vsebina in oblika njegovega slikarstva: prizadevanje, da bi povedal čim več, in način, ko družijo več likovnih konceptov v želji, da bi se izrazil čim bolj

razstavljal na občinski razstavi likovnih umetnikov v Jelovškovi galeriji na Kodeljevem. — Po tradiciji nekaterih slikarjev večjih figuralnih kompozicij je tudi Jerič prikazal na zadnjem barvnem oknu svoj obraz: v dekorativni pletež ozadja je vključil podobo svojega očesa kot simbol zazrtosti v upodobljeno vsebino.

Obrtniško delo novih vitrojev na Kodeljevem je izvedlo podjetje Staklo v Zagrebu.

E. N.

MARIJA PRENAVLA DON BOSKOVO DRUŽINO

V Leningradu je muzej zgodovine religije in ateizma. Namestili so ga v veličastni Kazanski zborni cerkvi. Vstopnina je prosta. Vodiči pridno razlagajo. Pred izhodom foto-material in razlagalec opozarjata, da katoliška Cerkve zadnji čas manj poudarja vero v Boga, ker ljudje vanj skoraj ne verujejo, pač pa v središče postavlja Marijo, mater z otrokom, ki je „pristno človeški motiv“. Treba je osvojiti ženski svet, zato pa igrati na karto čustvenosti in materinstva.

Podobne neslanosti nas ne smejo motiti, saj smo utrjeni v veri in osveščeni v zdravem nauku drugega vatikanskega zbora: „Blaženo Devico kličemo z naslovom priprošnjice, pomočnice, besednice in srednice. Takšno podrejeno Marijino nalogo Cerkev odkrito priznava, jo stalno doživlja in polaga vernikom na srce, naj se pod tem materinskim varstvom tesneje oklepajo Srednika in Odrešenika Kristusa“ (C 62).

Ker izhajamo iz močnih in stvarnih danosti, je naše češčenje Odrešenikove Matere in naše Pomočnice resno in brez pobarvane čustvenosti.

Na veliki petek je umirajoči Kristus rekel svoji Materi: „Žena, glej, tvoj sin!“ Učencu poleg nje pa je dejal: „Glej, tvoja mati!“ In od tiste ure jo je učenec vzel k sebi (Jan 19, 26–27).

Za nas je to OPOROKA IN PROGRAM: Doživimo Marijino duhovno materinstvo in potegnimo učinkovito potezo učenca ljubezni. Naša prenova je v evangelistovi spodbudi. Božjo Mater vzemimo v svoj dom. Kot „ljubljeni učenci“ bomo deležni Marijinega materinstva. Pred nami žarita don Boskova ljubezen in dejavnost. Sinovsko si je prizadeval za Marijino nenehno navzočnost v hiši in v sebi, saj je vse delo načrtoval v dialogu z brezmadežno Pomočnico.

Sv. Janez Bosko je dejal, da je marijanska smer naravnana na težke čase: „Božja Mati želi, da jo častimo pod naslovom Marije Pomočnice. Časi so takšni, da nujno potrebujemo pomoč svete Device

za ohranitev in obrambo krščanske vere“ (MB 7, 334).

Če je marijanska usmerjenost predvsem za težavne čase in je božji Duh po Janezu Bosku povabil njegovo družino za učinkovitega pobudnika marijanske pobožnosti v Cerkvi, sklepamo, da sedanjí trenutek in znamenje časa pričakujeta od nas skrbno marijansko oživitve in prenovitev.

Zadnji občni zbor zahteva prenovno marijanskega poudarka naše ga poklica: „Vse salezijance v duhu zvestobe don Bosku vabimo, naj znova odkrivajo in vrednotijo Marijino prisotnost v svojem življenju in v vzgojnem poslanstvu med mladimi“ (D 94). Pobožnost do božje Matere je uresničena dejavna svetost, značilna za duhovnost sv. Janeza Boska. Svetnik je bil vzgojen v marijanskem obnebu, ki sta ga ustvarjala družinska pobožnost in krajevna Cerkve. Mama Marjeta mu je na predvečer odhoda v semenišče rekla: „Ko si prišel na svet, sem te posvetila Mariji. Priporočam ti, bodi ves njen. Če boš postal duhovnik, širi pobožnost do Marije“ (MB 1, 373). Ni pa Janez izvolil Marije, temveč je izbirala Marija, ki je po svojem Sinu navdihovala in oblikovala Janezov poklic. V njem je značilen osebni odnos do božje Matere, ki jo je kot ljubljeni učenec vzel k sebi. V prvi dobi je svetnik častil Marijino osebnost pod naslovom Tolažnice. Njen kip je v Pinardijevi kapeli. Ko so pripravljali razglasitev resnice o Marijinem brezmadežnem spočetju, jo Janez Bosko preoblikuje v osebno ljubezen. Dvajset let duhovniškega služenja je v marijanski pobožnosti dajal prednost Brezmadežni kot posebni Marijini odliki. Brezmadežni 8. december je praznik njegove duhovnosti, pastoralne dejavnosti in marijanske usmeritve. Sovpada z začetkom njegovega vzgojnega poslanstva. Navdušeno je doživljal celovito obnebo, ki je spremljalo 1854 razglasitev resnice o Brezmadežni in štiri leta kasneje lurske dogodka. Kakor je bila Brezmadežna dejavno navzoča v življenju Cerkve, tako je Bosko

častil Marijo, učiteljico in mater. Marijine odlike božjega materinstva, polnost svetosti, nedotaknjeno devišstvo in slavo vnebovzetja poveže z nalogo Kristusove matere in duhovne Matere vseh ljudi. Apostolski poklic ga vodi k poudarjeni vlogi Marijinega duhovnega materinstva. Brezmadežni prisoja vlogo pomočnice in matere vzgojnega dela.

Leta 1848 zapiše pod Marijino podobo, ki jo je imel na pisalni mizi: „Pomoč kristjanov“. Ta marijanska odločitev je dosežek nenehne poklicne rasti in osebne karizme. V Pomočnici spoznava lik Gospe, ki je navdihovala njegov poklic. Zapisal je: „Izkustvo 18 stoletij jasno pove, da Marija iz nebes nadaljuje učinkovito delo matere Cerkve in pomočnice kristjanov; to poslanstvo je začela na zemlji“ (Opere edite XX, 237).

Vera v Kristusovo vstajenje in v Marijino vnebovzetje ne pomeni, da Kristus in Marija živita na kaki „daljni zvezdi“ kot vesoljska potnika, temveč da sta med nami prisotna in na delu. Marija je živa in dejavna osebnost med nami. Njeno veselje je bivati med ljudmi. Marijino vesoljno materinstvo izpričuje Cerkve kot dnevno resničnost božjega prijateljstva: „Marijino materinstvo v redu milosti neprestano traja od časa privolitve ob oznanjenju do večne dovršitve vseh izvoljenih“ (C 62). Ko vzamemo Marijo na svoj dom, poglobimo stvarnost vstajenja po izročilu, ki je vtakano v duhovnost sv. Janeza Boska ter njegovo pobožnost do Matere Cerkve in Pomočnice.

Grb in življenjsko geslo papeža Janeza Pavla II. dopolnjujeta naše misli o marijanski prenovi. Na modrem polju je začetna črka Marijinega imena. Njej posvečuje svoje življenje. Nad črko M se širi križ, znamenje Kristusa, h kateremu nas vodi Marija. Geslo izraža sinovsko zaupno besedo „VES TVOJ!“ Predanost božji Materi in po njej Kristusu.

Prenovljeno Marijino češčenje usmerja h Kristusu.

„Marija bo varovala našo Družbo, če bomo zaupali vanjo in bomo širili njeno pobožnost. V nebesih bomo pa spoznali, kaj vse je Marija storila za nas“ (Duhovna oporoka sv. Janeza Boska).

Janez Jenko
(Prihodnjič nadaljevanje)

MOHORJEV DIJAŠKI DOM V CELOVCU

Skoraj neverjetno se sliši, da je na Koroškem v Avstriji osemindvajset salezijancev in da je več kot polovica teh Slovencev. Slovenski salezijanci na Koroškem živimo v dveh skupnostih: Skupnost sv. Hildegarde s sedežem na Kamnu šteje šest salezijancev in se ukvarja predvsem z dušnim pastirstvom; skupnost sv. Cirila in Metoda s sedežem v škofijskem semenišču v Celovcu šteje devet salezijancev in so vsi zaposleni v Mohorjevem dijaškem domu kot vzgojitelji slovenskih fantov gimnazijcev. Da si bodo bralci Salezijanskega vestnika lažje predočili, kakšno je naše delo in življenje, naj opišem nekaj dogodkov iz naše vsakdanjosti, tokrat sicer izpod peresa vzgojitelja v upanju, da se bodo pozneje oglasili tudi naši koroški fantje.

Ko smo se 14. junija poslovili od maturantov, v domu jih je bilo pet, in 7. julija še od ostalih gojencev, se je zanje šolsko leto končalo, za nas salezijance pa se je že začelo novo. Morali smo pripraviti dom tako, da bo lahko sprejel 25 novih gojencev, čeprav smo tudi v preteklem šolskem letu imeli dom poln do zadnjega kotička. Ker bolj na široko nismo mogli iti, smo šli pa v nadstropje, in tako sedaj spi trideset dečkov meter in pol višje kot drugi, to je na nadstropnih posteljah. — Tudi ples-

kanja se je bilo treba lotiti. Ker je Mohorjeva blagajna, ki skrbi za vzgojne domove, prazna, so začeli s pleskanjem kar vzgojitelji sami.

Dela v domu so bila v glavnem zaključena do 10. septembra. Naslednji dan so že prišli prvi gojenci za novo šolsko leto, 14. septembra pa se je s skupno mašo v avli Slovenske gimnazije novo šolsko leto tudi začelo. Tega dne zvečer je bilo v našem domu 143 fantov gimnazijcev; od tega 57 višješolcev in 86 nižješolcev. Vsi ti imajo v našem domu stanovanje in hrano in seveda tukaj tudi študirajo, se pripravljajo na šolo, večji po sobah, mlajši pa v skupnih učilnicah in pod nadzorstvom vzgojiteljev.

V dnevni red doma je vključena tudi molitev: jutranjo opravijo kar po učilnicah oziroma v obednici, za večerno molitev pa se dečki v treh skupinah zberejo v domski kapeli in tam poslušajo tudi besedo za lahko noč, ki jo je uvedel že don Bosko, oziroma njegova mama Marjeta. — Nedelje in praznike preživijo gojenci večinoma pri svojih starših, tako kakor je v družini navada; navadno se udeležijo tudi župnijske nedeljske maše. V domu pa imajo priložnost za mašo vsak dan, vendar se je gojenci udeležujejo po skupinah enkrat tedensko. Vsa domska skupnost se enkrat na mesec zbere v semeniški kapeli k

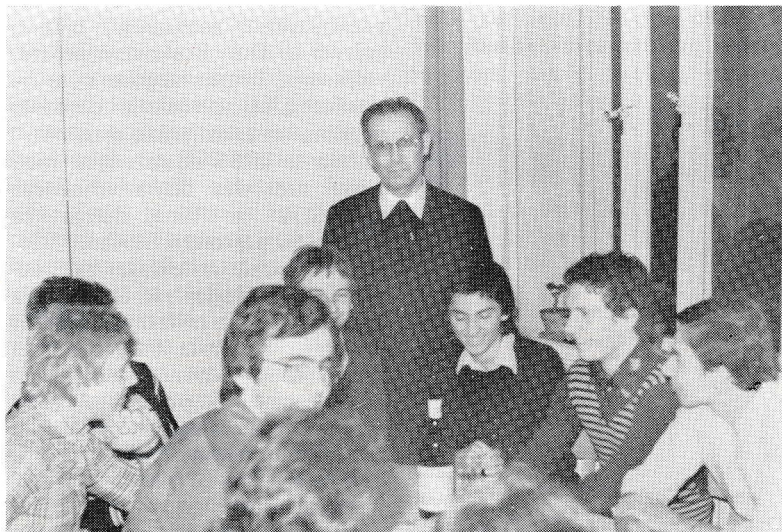
skupni maši; to je navadno ob prvih petkih in drugih praznikih, ki jih obhajamo med tednom; takrat je bogoslužje slovesnejše. Prvo skupno bogoslužje smo imeli 7. oktobra na prvi petek. Dva dni prej smo se po skupinah pripravljali na zakrament sprave, na sam dan opravili sveto spoved in prisostvovali sveti maši, ki ji je predsedoval nekdanji gojenec Mohorjevega doma, Hanzi Olip, sedaj župnik v Šmarjeti ob Dravi.

Mohorjev dom nima svojega dvorišča niti igrišča, pač pa dečki nabijajo žogo na Kolpingovem igrišču, ki je v naši bližini. V zimskem času bodo smeli igrati tudi v gimnazijski telovadnici, ki je od doma oddaljena le pet minut. Pri igri se vsaj nekoliko sprostijo, da so pozneje bolj sposobni za učenje v učilnici. Obenem se pripravljajo za nogometna tekmovanja, ki jih prirejajo razne organizacije, med njimi tudi škofijska. Dečki so si v preteklem šolskem letu priborili šest pokalov, kot nagrado za svoje udejstvovanje v nogometu. V okviru mladinske organizacije so igrali tudi v Jugoslaviji, seveda z manjšim uspehom kot na Koroškem.

V petek 20. oktobra je klub Mladje, katerega člani so tudi naši gojenci, odprl gledališko sezono v naši dvorani. Zaigrali so Svetlane Makarovič „Hiša tete Barbare“. Dvorana z 250 sedeži je bila polna mladine treh dijaških domov. — V torek 24. oktobra so bili gojenci zopet v dvorani: dijaška Marijina kongregacija je priredila misijonsko prslavo in misijonsko tombolo. V prvem delu smo poslušali recital ob spremljavi pihal in kitar, v drugem delu pa še bolj napeto prisluhnili številkam, ki so prinašale srečo; med dobitki je bilo tudi žensko kolo. Čisti dobiček tombole 9.000 šilingov sta dobila dva slovenska misijonarja: Jožef Mlinarič v Burundiju in Ludvik Zabret iz Indije, ki se je prav ta večer mudil med nami in nam tudi zavrtel film o svojem delovanju v Indiji.

Za mnoge slovenske starše, ki še imajo družine s številnimi otroki, pa tudi za koroško Cerkev, je Mohorjev dom veliko upanje. Ali se bo to upanje izpolnilo, je odvisno tudi od nas salezijanskih vzgojiteljev. Uresničilo se bo toliko, kolikor bomo znali in zmogli uresničiti don Boskov vzgojni načrt.

Stefan Žerdin

POGLOBLJENE V SALEZIJANSKO DUHOVNOST

Tečaj salezijanskih sester na Bledu

Bilo je sredi avgusta letos, ko so na blejsko postajo prispele črne skupinice mladih sester in radostno hitele v svoj noviciat, ki jih je tokrat vabil še s podvojeno močjo.

„Pa res moramo biti hvaležne naši sestri delegati za njeno iznajdljivost!“ „Hočeš reči, za tečaj, ki nam ga je omogočila?“ „Imaš prav; sicer pa je tudi precej naše zasluge, saj se je lahko zanesla, da bomo z uspehom sledile predavanju v tujem jeziku.“ — Tako in podobno so kramljale sestre med seboj, med potjo.

„Salezijanski duh“ je bila nad vse zanimiva tema našega tečaja na Bledu. Predavateljica s. Michelina Secco, HMP iz Italije, specializirana za to stroko, je z veseljem ugodila prošnji delegate, s. Frančiške Škerbec, da posreduje svoje bogastvo znanja glede duha in karizme naše družbe nam mladim sestram v Jugoslaviji.

Skupina 26 sester je veselo presenetila predavateljico, ki je z veseljem gledala „pomlad“ Hčera Marije Pomočnice v Jugoslaviji in priznala, da je težko najti inšpektorijo s tolikimi mladimi močmi, še bolj pa je bila presenečena, ko je po prvem stiku z nami ugotovila,

da se bomo razumele brez prevajalke.

Tečaj je trajal polne štiri dni in obsegal naslednje teme:

1. Uvod v prvotno karizmo:

— Don Bosko in Valdocco: Valdoški salezijanski duh

— Maria D. Mazzarello in Mornese: Morneški „salezijanski duh“

2. Razlaga Don Boskovih sanj v San Benignu (o diamantih)

— o ljubezni, pokorščini, čistosti

— zvestoba tudi v majhnih stvarih (izraz notranje svobode)

3. Razlaga Don Boskovega pisma iz Rima s posebnim naglasom na sledeče pojme, ki označujejo salezijansko vzgojno metodo:

— domačnost — ljubeznivost — zaupanje

— sledi še razlaga salezijanske asistencije

4. Smisel prave svobode in vesti.

Čez dan so se vrstila predavanja, na večer pa smo se srečavale v plenarni diskusiji, kjer smo lahko v spontanem pogovoru poglobile, v čem obstaja prava svoboda in naš odnos do vesti.

Nadvse zanimiv in živahen je bil pogovor o strukturah; prepričale smo se, da elastičnost struktur zahteva močnega duha, da se ohrani prava pot — Don Rua, don Boskov prvi naslednik in tudi prvi

ravnatelj, je dejal: „Duh oblikovanja v don Boskovem času je bil duh pobožnosti, ljubezni do molitve, gorečnosti za božje, okus za božjo besedo in liturgija sploh.“ In nadalje: „Zapomnite si, da ni število, ki odlikuje salezijanske hiše, temveč duh. Bolje kakšna oseba manj, kakor pa pomanjkanje pravega duha.“

Še in še bi nadlegovale z vprašanji in se okoriščale s pristnimi odgovori naše predavateljice, toda čas je hitel h koncu. Niso bile za nas nove stvari, ki smo jih slišale, saj je vsa naša oblikovalna doba prežeta z isto snovjo. Z zadoščenjem smo ugotovile, da je naša pot, po kateri smo hodile do sedaj, že naravnana po teh smernicah; potrebno je samo nadaljevati z vedno večjo velikodušnostjo in pogumom in še in še poglobiti karizmo naših ustanovnikov.

Na koncu nas je s. Michelina Secco veselo presenetila, ko nam je zagotovila, da smo v kratkem času obdelale snov 40 učnih ur.

Skupna zaključna sveta maša v soboto zjutraj je bila predvsem izraz hvaležnosti Bogu in našim predstojnicam za omogočeni nam čas poglobitve duha naše Družbe.

s. Marjeta Zanjekovič

SALEZIJANSKI RAZGOVORI

Od 27. avgusta do 1. septembra 1978 so bili v Salzburgu v Avstriji „Salezijanski razgovori“ — Colloqui salesiani — med različnimi vejami salezijanske družine: salezijanci, Hčera Marije Pomočnice, salezijanskimi sodniki, bivšimi gojenci in Don Boskovimi prostovoljkami. Tema razgovora se je glasila: „Kaj pričakuje današnja mladina od salezijanske družine?“ Zbralo se je 55 udeležencev, med njimi tudi dva člana vrhovnega sveta SDB iz Rima, delegat za mladinsko pastoralno Giovanni Vecchi in pokrajinski delegat za Srednjo Evropo Roger van Severen. Iz Jugoslavije se je prireditve udeležil dr. Valter Dermota. Posvet je imel znanstveno-praktični namen in osvetlil mladinski položaj tako pod psihološko-sociološkim kakor tudi teološko-moralnim vidikom. Prihodnje leto naj bi bilo to zborovanje v Jugoslaviji.

V. D.

ŽUPNIJA ŠENTRUPERT NA DOLENJSKEM

Zgodovina in sedanjí čas

Župnija Šentrupert na Dolenjskem spada med prazupnije, in je torej zelo stara. Zgodovina omenja prvega župnika že leta 1054. Sedanja cerkev pa je bila dozidana šele leta 1497 v pristnem gotskem slogu. Z zidavo so pričeli celjski grofje. Sveta Hema Krška je bila tudi lastnica te cerkve, saj je bil njen grad Škrljevo v bližini. Cerkev je bila v 15. stoletju okrepljena v tabor za obrambo proti turškim napadom. V 19. stoletju, za 400-letnico, je bila cerkev znova urejena v čistem gotskem slogu in so odstranili iz nje vse, kar je baročni čas vrnil svojega vanjo. Cerkev spet potrebuje obnovitve, z njo pa vseh osem podružnic.

Pred petnajstimi leti je Zavod za spomeniško varstvo delno obnovil opornike, delo pa je bilo dovršeno šele letos. V zadnjem času je bila obnovljena tudi streha in vse ostrešje nad prezbitერიem. Križne rože na opornikih je obnovil, nekatere pa ponovno izdelal akademski kipar Boštjan Putrih. Deloma je restavrirana tudi zakristija, zgrajena prav tako v gotskem slogu. Zvonove sedaj poganja električni motor — te naprave je uredil mojster Mulec iz Veržaja.

Ostane še veliko in zahtevno delo namestitve zbornega oltarja in kar še spada k prenovljenemu bogoslužju.

Drugo veliko delo, ki je enako potrebno kot cerkev, je priprava primerne učilnice za pouk verouka. Doslej se je 300 otrok moralo stiskati v kletnih prostorih župnišča. Sedaj je župnija že dobila gradbeno dovoljenje za novo učilnico v izmeri 14 x 9 m, ki bo stala poleg župnišča in bo zadostovala za sedanje potrebe.

Župnija šteje danes 2600 ljudi. Nedeljnikov je od devetsto do tisoč. Verouk obiskujejo vsi, razen 27 otrok. Lani smo razdelili 53 tisoč obhajil. Pri spovedovanju pomaga redno dekan v pokoju, Peter Flajnik. Med tednom so maše tudi na podružnicah. Letos je bila ob-

novljena podružnica Viher. V tej cerkvi so zelo pomembne freske iz 15. stoletja.

Mladinski verouk redno obiskuje od 30 do 40 mladincev, ki se tudi drugače dejavno udeležujejo v župniji: so bralci pri maši, sodelujejo pri dnevu bolnikov, in pri popravilih cerkvenih stavb.

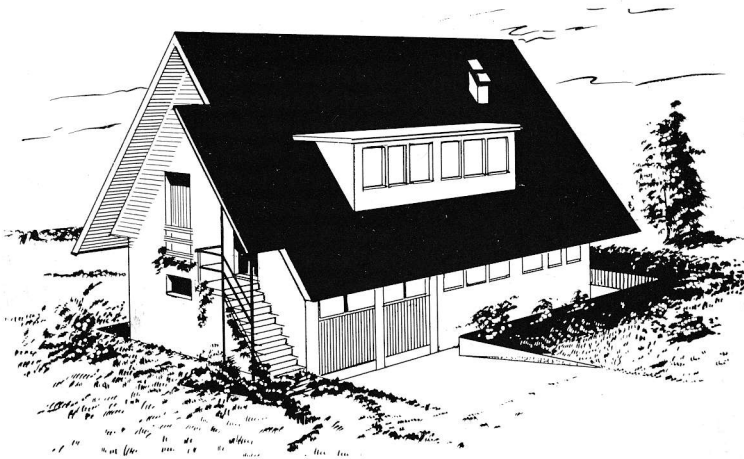
Salezijanci so v to župnijo prišli leta 1941 kot begunci pred Nemci iz Radne pri Sevnici. Naselili so se na Škrljevskem gradu. Leta 1942 je postal upravitelj župnije Ivan Ba-

kan in jo vodil 23 let. Medtem je zgradil novo župnišče, ker je bilo staro med vojno porušeno.

Za njim je prevzel vodstvo župnije Ignac Kustec, misijonar iz Indije. Po desetih letih dela je skrb za župnijo prepustil mlajšim močem, Janezu Vidicu, ki skupaj s kaplanom Vencijem Zadravcem gradita materialno in duhovno stavbo šentrupeške Cerkve.

Prav je, da omenimo glasbeno delo Vencija Zadravca, ki še posebno poživlja verska slavlja: vodi domači pevski zbor, nastope združenih pevskih zborov, posebno na Baragovem dnevu v Trebnjem, misijonskem dnevu v Kapitlju v Novem mestu in na Žalostni gori ob Fatimski Mariji.

Z. C.

PRENOVLJEN POMNIK VERE NA VIHRO

V nedeljo, 5. novembra, so se s ponosom veselili svojega uspeha šentrupertske farani s soseske Viher. Mednje je prišel škof dr. Lenič, da je bilo še lepše. Prenovili so namreč svojo cerkvico Svetega Duha, ki je starodaven spomenik vernosti njihovih prednikov, sedaj pa je postal priča globoke vere današnjih prebivalcev okoliških vasi.

Svetišče je starinsko gotsko delo. Prvič se omenja leta 1526 v arhivu šentrupertske fare. Prezbitერიj krasijo lepe freske, restavrirane 1963 in so neznanega slikarja. Stil je podoben umetninam nekega umetnika, ki se je podpisoval s

črkami HGG. Ladja je bila dozidana pozneje. Cerkvica spada s svojimi freskami v Sloveniji med spomenike prvega reda.

Tokrat so se požrtvovalne družine zavzele in s pridnim delom, ki znaša okrog tisoč ur in okrog sto dvajset traktorskih ur, prenovile fasado — notranjo in zunanjo, ter namestile vezi, ker je cerkvica začela lesti narazen. Denar je zbrala deloma soseska, deloma pa so sami tudi najeli posojila.

Vse je bilo končano na zahvalno nedeljo in resnično hvaležni Bogu so skupaj s škofom zapeli zahvalno pesem. Tako je ohranjena še ena priča dejavne vere današnjega človeka.

SALEZIJANSKI SOTRUDNIK

V tem poglavju nadaljujemo razlago novega pravilnika (NP) za salezijske sotrudnike. Pravilnik jim želi pokazati pot v pravo evangelijsko življenje v don Boskovem duhu.

KRŠČANSKA NALOGA V DRUŽINI (NP I, 2)

Prvo in neposredno področje, na katerega je poklican vsak sotrudnik, tako samski ali poročen ali vdovec, in kjer naj bi oblikoval verno in bratsko skupnost, je vedno njegova lastna družina. V tukaj obravnavanem 2. členu NP bomo našli nekatere konkretne smernice, ki jih v družinskem življenju morajo izvajati prav vsi sotrudniki.

V zavesti vrednot družine se bo vsak sotrudnik, samski ali poročen, prizadeval, da bo ustvaril s svojimi domačimi „družinsko cerkev“. Skrbel bo za človeško in krščansko rast svojih članov. Pospeševal bo medsebojno ljubezen in skupno molitev. Sodeloval bo z drugimi družinami in z vzgojnimi cerkvenimi ter civilnimi ustanovami. Velikodušno bo sprejemal v goste brate v potrebi in jim pomagal, začeniši z najbližjimi – (NP I, 2).

1. Zavest družinskih vrednot

V svetu je danes mnogo dejavnikov, ki ovirajo življenje in normalno rast družine. V družini nastajajo napetosti, bodisi pod pritiskom demografskih, gospodarskih in družbenih razmer, bodisi zaradi trenja med sedanjimi in prihajajočimi rodovi, bodisi zaradi novih družbenih odnosov med moškimi in ženskami. Dostojanstvo zakona in družine zatemnjuje kuga razpore, tako imenovana svobodna ljubezen in še druge zablude; nadalje onečašča družino sebičnost, uživanjaželjnost in nedovoljeni načini preprečevanja rojstev. Vse to ustvarja v družini napetosti, povečuje težave, bega vest, kar pa seveda ne lajša medsebojnih odno-

sov med člani družine. Iz teh dejstev sledi, da mora vsak sotrudnik imeti prenovljeno zavest o družinskih vrednotah, ki so prav danes potrebne in so ogrožene. NP govori o teh vrednotah in povzema nauk koncilskih smernic.

2. Ustvarjajmo „družinsko cerkev“

Družina, ki raste iz krščanskega zakona, ne predstavlja samo neki predpogoj Cerkve ali le del nje same, ampak jo upravičeno imenujemo „cerkev v malem“ ali „družinska cerkev“, kot o njej govori koncilska konstitucija o Cerkvi. Ta novi pomen dobiva družina v prenovljeni ustanovi po Kristusu.

Od sv. Pavla pa do velikih očetov prvih stoletij je močno razvidno, da govorijo o krščanski družini prav kot o cerkvi v malem. V njej se uresničuje in kaže skrivnost vere, ljubezni, močnega pričevanja božjega kraljestva in žive Gospodove navzočnosti, ki ima svoj temelj v veliki Očetovi družini. „Naredite iz vaše hiše cerkev,“ je v svojih nagovorih pogosto poudarjal sv. Janez Zlatousti, ko je z veselimi vzkliki pozdravljal svoje ljudstvo.

Toda kaj je treba storiti, da bi ta vzvišeni evangelijski ideal postal razveseljiva resničnost, ki naj bi jo zaživel vsi krščanski družinski člani? NP daje nekatere smernice, ki naj bi jih konkretno uresničeval vsak sotrudnik.

3. Skrbimo za človeško in krščansko rast

Najprej je treba poskrbeti za človeško rast pri lastnih družinskih članih. Med njimi mora vladati globoka edinost duha in srca ter medsebojna ljubezen in pomoč. Člani se morajo stalno povezovati z iskrenim pogovorom, ki bo sposoben premagovati morebitne nastajajoče napetosti in bo ustvarjal slogo. Vse mora pomagati, da bodo posamezniki rastle družbeno in kulturno, kar bo pospeševalo razvoj sposobnosti in duševnih darov.

Navzoče pa mora biti prizadevanje tudi za krščansko rast družinskih članov. Le tako bo mogla družina biti skupnost, ki razodeva svojo vero in ljubezen do Boga, kar se bo uresničevalo po skupni molitvi in sodelovanju pri bogoslužju v krajevni Cerkvi. Taka družina postane učinkovita šola pristnega krščanskega življenja, medsebojnega posvečevanja in pričevanja, pa tudi apostolsko je vedno bolj učinkovita. Po ljubeznivem medsebojnem sodelovanju vseh družinskih članov odkriva takšno družinsko življenje vsem prijetno božjo navzočnost v svetu.

4. Bodimo odprti za sodelovanje in sprejemanje drugih

Vsaka družina je v nekem smislu podobna nitki v tkanini. Zdravje in normalen razvoj družine je odvisen od tega, koliko je ta sposobna ustvarjati in držati povezavo z drugimi družinskimi nitkami. To je zakon življenja. Od tukaj izhaja nujna potreba za vsako družino, da se odpira za „sodelovanje z drugimi družinami, kakor tudi vzgojnimi cerkvenimi in civilnimi ustanovami, kot o tem govori NP. Danes stopa družina v povezavo z različnimi organizmi. Ta povezanost pa odpira sotrudnikom ogromno področje dela.

Koncilski nauk na več mestih ne le odobrava, ampak spodbuja in priporoča omenjene oblike sodelovanja. Dekret o laičnem apostolatu naravnost naroča: „Da bi mogle družine lažje doseči namene svojega apostolata, more biti primerno, da se združijo v skupine“ (L 11, 6). Koncil posebej poudarja dvojne prizadevanj, ki jih mora imeti vsaka družinska celica, če hoče biti res pristno krščanska: goji naj dejavno gostoljubje in dobrodelnost do vseh bratov, ki so v stiski (prim. L 11, 4).

Bolj kot kdaj prej se čuti prav danes potreba, da smo velikodušni in blizu vsakemu človeku. Uslužni v dejanju moramo biti do tistega, ki gre mimo nas, pa naj bo to starček, ki je od vseh zapuščen, nezakonski otrok, ali lačni, ki trka na našo vest, ko nam kliče v spomin Gospodove besede: Kar koli ste storili kateremu izmed teh mojih najmanjših bratov, ste meni storili“ (Mt 25, 40) – (prim. CS 27, 2).

NP ponavlja ta žalostni koncilski klic in ga nanaša na vsakega sodelavca. Spodbuja in vabi, naj sodelavci „velikodušno sprejemajo v goste brate v potrebi, in to začeni pri najbližjih“. Pravilnik ni mogel iti mimo tega, kar je že tako močno poudarjeno in značilno v don Boskovem življenju.

Dragi prijatelji, sodelavci! Ko smo tako razčlenili našo nalogo v družini, ker vsi v njej živimo, poskušajmo to uresničevati v našem krščanskem družinskem življenju. Tako življenje nas bo posvečevalo, da bodo naše družine bolj krščanske in tudi apostolsko bolj učinkovite v okolju, kjer živimo.

To bodi naš program in prizadevanje, da bodo naši letošnji božični prazniki najprej v naših družinah bolj človeški in bolj krščanski. Božje Dete naj nas blagoslovi s svojim prihodom v družino, kjer je sam hotel živeti in nam dajati dober zgled.

MILOSTI POLNE DRUŽINSKE
PRAZNIKE ŠE POSEBEJ OB
LETOŠNJI BOŽIČNI NOČI ŽELI
Jan ko Novak

VERŽEJ

MOLIVCI ZA POKLICE V VERŽEJU

Za letošnje farno žegnanje 1. oktobra je bilo v Veržehu, ki je že od nekdaj nekako salezijansko središče za Pomurje, še posebno vzdušje. Kljub deževnemu vremenu so se zbrali v lepem številu molivci za duhovne poklice iz celega Pomurja. Pozdravni govor je imel voditelj akcije Ivan Zupan, slovesnemu somaševanju je predsedoval inspektor Rudi Borštnik; posebej pripravljeno in globoko doživeto pa je bilo popoldansko molitveno bogoslužje pod vodstvom Janka Novaka in salezijanskih novincev. Molivci in tisti, ki so to srečanje pripravljali, so se spet zavedeli svojega velikega poslanstva v Cerkvah danes. Doživetje pristne krščanske skupnosti je vzbudilo željo po nadaljnjih srečanjih, mogoče prav za praznik Marije Pomočnice.

Franc

IZ DRUŽINE MOLILCEV ZA DUHOVNE POKLICE

Ljudje smo tako ustvarjeni, da potrebujemo spodbude lepega zgleda drugih, da tudi sami potem lažje kaj dobrega storimo v svojem življenju. Naši dragi molivci(ke) za duhovne poklice po vsej Sloveniji bi morda s kakšnimi odlomki iz svojih pisem marsikomu lahko pomagali k posnemanju.

„V cerkvi na Rakovniku sem slišala nekoč priporočati molitev za duhovne poklice, vendar nič določnega ni bilo povedano. Že takrat sem se želela pridružiti molivcem, a nisem vedela, kam naj se obrnem za podrobnejša navodila. Sedaj pa je prišlo kar samo po sebi, hvala Bogu! Moja molitev je bila doslej Očenaš pri jutranji molitvi za svetost duhovnikov in bogoslovcev, za nove poklice ter za misijonarje. V isti namen sem se že pred leti odpovedala uživanju čokolade. Ker sem jo zelo rada imela, je bilo v začetku velika žrtev... Tudi maše in obhajila velikokrat darujem Bogu za duhovniški naraščaj...“ (F. J.).

Podobno se izraža P. R.: „Prijateljica me je pripeljala k molitvi za duhovne poklice, za kar sem ji srčno hvaležna. Kdo bi ne bil vesel in srečen, če ima lahko zavest, da prispeva vsaj skromni delež h graditvi boljšega sveta in kraljestva ljubezni, ki ga sedanji svet še kako potrebuje! Domači problemi so in bodo ostali, vendar je s poglobljenim duhovnim življenjem lažje in lepše.“

Prijatelj iz Posavja mi piše: „Še posebno pa z veseljem molim in darujem vse žrtve in vsakdanje težave za vaše gojence in vse tiste, ki se pripravljajo na duhovniško službo. Bog daj, da bi tudi vsi tisti, ki so poklicani, pa oklevajo, našli pot in šli za Gospodom!“

Iz Maribora mi piše A. S.: „Rada molim za duhovniški naraščaj. To me osrečuje, da smo povezani med seboj in v Bogu vsi eno.“

Prav tako iz naše štajerske metropole piše dobra družina: „Veseli smo (šestčlanska družina), da lahko sodelujemo pri tem velikem poslanstvu... Redno molimo, ka-

kor smo se zaobljubili in tudi redno hodimo k maši. Otroci radi hodijo k verouku. Dobro se zavedamo, da so nam še kako potrebni dobri duhovniki, zlasti v današnjem času. Če pa jih hočemo imeti, si jih pač moramo izprositi: tega se zavedamo. Midva z možem bi bila srečna, če bi Bog katerega najin角度 sinov poklical v svoj vinograd...“

Iz zgornje Savinjske doline piše M. H.: „Z možem moliva rožni venec vsak večer. Sedaj bova dodala pa še enega po vašem namenu. Sicer pa tako večkrat zmolim celega ali še več, posebno, če grem kam na pot sama...“

Morda bi komu služilo za spodbudo še dvojce pisem z malo drugačno vsebino: „Sedaj ne podpisam (gmotno) nobenega bogoslovca, ker ni nobenega tod okoli. Zato sem pa dala našemu župniku za maše za celo leto, da bi vsako prvo soboto maševal za duhovniški naraščaj. Potem bom pa zopet za drugo leto, dokler bom mogla. Če le morem, zmolim tudi vsak dan rožni venec za duhovne poklice... K maši ne morem, ker me noga boli, pa doma molim. Pa se še nas bolnikov spomnite, jaz se bom pa vas...“ (H. S.).

Podobno piše R. P. z Dolenjske: „Sedaj pri nas bolj slabo kaže za nove duhovne poklice. Samo en fant se je sedaj odločil: Bog daj, da bi tudi vztrajal! Podpirali ga bomo z molitvijo.“

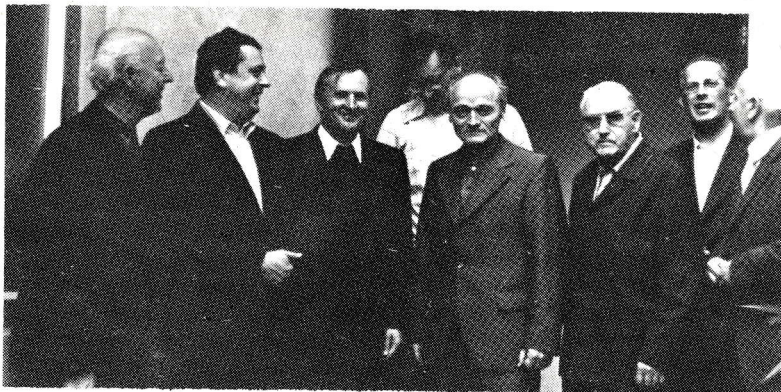
Iz Zasavja imamo še eno zanimivo in spodbudno pričevanje: „Vse knjige, ki nam jih pošiljate, so zanimive. Bog povrni zanje! Pred vojno sem bila naročena na rakovniške knjižice, ker sem imela veliko veselje že v šoli, da sem jih prodajala sošolkam. Žal mi je, da tega sedaj ne morem več, ker imam premalo stika z ljudmi. Vesela pa bom vsake knjige, ki mi jo boste poslali“ (L. R.).

Bog daj, da bi bilo med našimi dragimi molivci za poklice vedno več takih, ki bi znali poglobljati svojo vero in vero svojih bližnjih prav s prebiranjem in širjenjem dobrega tiska! Uredil Zupan Ivan

VISOKI OBISKI

ROGER VANSEVEREN
IN GAETANO SCRIVO

Prvi tak obisk smo imeli, ko je prišel med nas naš novi pokrajinski svetovalec ROGER VANSEVEREN, ki je nasledil našega prejšnjega svetovalca Johana Ter Schureja. K nam je prišel med počitnicami in se ustavil prav kratek čas skoro v vsaki naši skupnosti, tudi v tistih v diaspori, to je v Mužljji, Beogradu, Nišu, Prištini, Titogradu in Nikšiću. Skupno srečanje s sobraty cele inšpektorije je imel naš višji predstojnik v Želimlju s konferenco o zadnjem občnem zboru in s skupnim maševanjem. Takoj smo ga začeli imeti radi zaradi njegove prijazne preprostosti.

Vanseveren (tretji z leve) na obisku sobratov na Koroškem v spremstvu avstrijskega (drugi z leve) in našega inšpektorja

Drugi tak obisk, zares bliskovit, pa je bil prihod namestnika vrhovnega predstojnika: ob priliki posvetitve cerkve Marije Pomočnice na Knežiji v Zagrebu je prišel GAETANO SCRIVO tudi v Želimlje in v Ljubljano na Rakovnik. Bilo je prav na večer izvolitve novega papeža Janeza Pavla II. — Karla Wojtyła, 16. oktobra. Med večerjo nas je spodbudil k odprtosti soljudem, sobratom, celi Cerkvi.

stk

ŽELIMLJE

DNEVI SALEZIJANSTVA — ŠTUDIJ V DRUŽINSKEM KROGU

„Čudovita skladnost človeških sposobnosti in zmognosti ter nadnaravnih darov, priznani genij moderne pedagogije in kateheze, še bolj pa genij svetosti, to je don Bosko!“ je vzkliknil Pavel VI.

Mi pa smo skušali zadnje dni avgusta in prve dni septembra te njegove razsežnosti „postaviti“ v naš čas ob bogatih spoznanjih 21. občnega zbora v Rimu. Tri dni smo

se zbirali ob skupnih razmišljanjih, ki so nam jih odlično in strokovno podali nekateri sobratje. Gotovo smo vsi v teh trenutkih odkrivali neizčrpnost don Boskove dediščine. Predvsem so sobratje, ki so bili navzoči pri razmišljanjih tega občnega zbora, poudarjali nova spoznanja o našem apostolatu in življenju v skupnosti. Ti sobratje so nam s svojimi pojasnili veliko pomagali. Koliko skrivnosti še vedno skriva v sebi naš ustanovitelj!

Veliko smo poslušali in z zanimanjem sledili mislim. Vse to, kar se je v nas ustavilo in dobilo odmev v nas samih, smo skušali „pregleda-

ti“ v popoldanskih urah dela po skupinah.

To je bil le del sadov tega srečanja. Vsi smo čutili še nekaj drugega: skupnost. To je bil konkretni uspeh teh, sicer študijskih dni v Želimlju. Bilo nas je veliko. Vsi pa smo prispevali za pravo vzdušje družine. Navezovali smo poznanstva z dozdaj še nepoznanimi sobraty, druge pa poglobili. V prostem času smo z igro in pogovorom poglobili medsebojno povezanost.

Mislim, da so vsem ostali v dobrem spominu ti dnevi.

Metod

OD TU IN TAM

LJUBLJANA RUDNIK

ŽERJAV MIRKO — ARTIST ROKOHITERC

Artisti-rokohiterci so imeli svoj mednarodni kongres letos v Jugoslaviji od 15. do 18. septembra, v hotelu Delfin v Poreču. Za člana žirije je bil izbran salezijanski duhovnik in župnik z Rudnika Mirko Žerjav. Kot član ocenjevalne komisije je svojo nalogo tako zadovoljivo opravil, da mu je vodstvo kongresa izročilo posebno diplomo.

Mirko Žerjav se je poleg poklicnega dela in študija celo življenje ukvarjal z rokohiterstvom. Veselje do te vrste umetnosti je dobil pred štiridesetimi leti, ko je bil vzgojitelj v salezijanskem zavodu na Selu v Ljubljani. Videl je, da mu to pomaga pri vzgoji mladine. Saj je ustanovitelj Salezijanske družbe sveti Janez Bosko prav tako znal vsemogoče rokohiterske igre, da se je lažje približal razboritim turinским fantalinom. Mirko Žerjav je pri svojem vzgojiteljskem delu posnemal don Boska tudi v rokohiterskih spretnostih. stk

ŽELIMLJE

VIKEND DUHOVNE VAJE

Ko smo se ob koncu poletnih duhovnih vaj za ministrante, ki so bile za marsikoga veliko doživetje, razhajali, smo si vsi zaželeli: „Ko bi se lahko zopet kmalu srečali!“ — Nekateri zato, da bi okrepili prijateljstvo, drugi, da bi zopet doživeli tisto potrebno domačnost in sproščenost, spet drugi, da bi globlje doživeli lepoto krščanskega poklica. Prav te želje so se začele uresničevati zadnjo soboto in nedeljo v mesecu oktobru, ko se je zbrala pod Finžgarjevo smreko prva skupina ministrantov na „vikend duhovne vaje“. Osnovni misli srečanja sta bili mladost in prijateljstvo; vendar ne samo pri premišljevanju ob diapozitivih in glasbi, ampak tudi na igrišču, v naravi in v cerkvi. Odhajali smo z novim na-

vdušenjem v vsakdanje življenje. Vsi so želeli: „Ostanimo še naprej povezani!“ Lojze

LJUBLJANA

SLAPŠAK CIRIL — LICENCIAT IZ TEOLOGIJE

V soboto, dne 28. oktobra 1978, je na Teološki fakulteti v Ljubljani opravil ustni licenciatski izpit iz teologije (šest eksaminatorjev) Slapšak Ciril. Še prej je vložil licenciatsko nalogo o temi „Vzgoja vesti v zgodnji otroški dobi“ in s tem nakazal svoje zanimanje za katehetsko pedagogiko. Čestitamo! Kolikor nam je znano, bo Ciril Slapšak šel v Rim na pastoralno izpopolnjevanje. V. D.

KOROŠKA

DELO ZA POKLICE V MISIJONIH

„Misijonski list“ (priloga „Nedelje“) z dne 22. oktobra 1978 prinaša ob misijonskem dnevu sporočilo o novomašnikih iz Indije, ki so jim pomagali do duhovniškega poklica slovenski dobrotniki s Koroške. Med njimi so tudi štirje salezijanski novomašniki Indijci. V. D.

ASSAM

SVETO PISMO V JEZIKU KASIJCEV

Salezijanec Henrik Fantin je sedem let pripravljal sveto pismo v kasijskem jeziku za pleme Kasi v deželi Assam v Indiji. Govorimo o tem, ker je to delo salezijancev. Fantinu so namreč bili v pomoč še štirje drugi sobratje in pet laikov iz tega plemena, vsi salezijanski bivši gojenci. Ta prevod je tako zrasel na salezijanskem vrtu. Še bolj zanimivo: od petih laikov so tri ženske, ena od njih z doktorsko diplomno. Ta ekipa pod vodstvom Fantina je delala ob prostem času. Skozi sedem let. Končno je sveto pismo izšlo, v deset tisoč izvodih in je že pošlo. Kasijcev je 700 tisoč, od

njih 110 tisoč katoličanov. Pred davnimi stoletji so prišli iz Kambožde.

Ta nova izdaja svetega pisma je bila natisnana in vezana v salezijanski grafični šoli v Shillongu. stk

RIM

ITALIJANSKI PREDSEDNIK REPUBLIKE — NAŠ BIVŠI GOJENEC

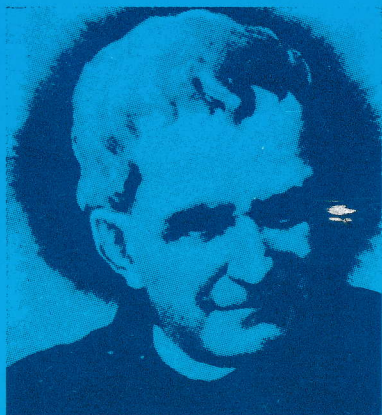
Sandro Pertini, predsednik italijanske republike, je bil gojenec v dveh salezijanskih zavodih, v Vazzah in v Alassiju, blizu Genove, v vojnih letih 1915 in po vojni 1919. Novinar Enzo Biagi ga je vprašal, če je veren. Pertini je odgovoril: „Ne, toda spoštujem vero moje matere Evangelij pomeni zame vir večnih resnic.“ — V parlamentu je neki poslanec napadel privatne šole redovnih družb, češ, da so krive razpadu šole v državi. Ko je poslanec prišel do imena „salezijanci“, je Pertini zgrabil za zvonec in ga prekinil, rekoč: „Pustite na miru salezijance, vi jih ne poznate.“ stk

ŽELIMLJE

MISIJONSKA NEDELJA

Svetilke tudi ne prižigamo in ne postavljamo pod mernik, marveč na svetilnik, da sveti vsem ljudem. V Želimljem smo si luč ponazorili z velikim kresom. Postavili smo ga že za začetek tridnevnice pred misijonsko nedeljo. Pri maši smo si vsak večer osvetlili kakšno temo o misijonih. Kres pa je čakal vigilijske pred misijonsko nedeljo. Pri maši nam je gospod Ivan Zupan, ki je delegat za misijone, predstavil Marijo kot prvo misijonarko, ki posreduje veselo oznanilo Kristusovega rojstva trem Modrim. Po večerji pa so prižgali kres. Ko je ogenj že použil dračje, se je zasvetil velik križ, ki je bil osnova kresa. In križ ni zgorel. Ostal je še nekaj dni. Vse dračje, ki ga je obdajalo, mu je dajalo sija, ko je gorelo. Križ je ostal, ogenj pa je počasi ugasnil.

Notranje lepo razpoloženi smo pričakali nedeljo. Imeli smo slovesno liturgijo. Popoldne pa so mladi sobratje v akademiji predstavili Cerkev kot vesoljni zakrament odrešenja. Polde

ALI GA POZNATE ?

Črtice iz don Boskovega življenja

41. Kako je don Bosko pridobival svoje nasprotnike s tem, da jih je sprejemal ljubeznivo in potrpežljivo

Bilo je novembra 1866. Don Bosko je moral iti v Lanzo pri Turinu. Vstopil je na vlak. Znašel se je med ljudmi, ki so molče poslušali nekoga, ki je sramotil duhovnike. Na lep način ga je don Bosko prosil, naj utihne. Toda neolikanec je začel zasmehovati še don Boska.

Prišli so v Lanzo. Vsi so izstopili. Slišijo se vzkliki: O don Bosko, o don Bosko!

Neolikanec je zastrmel. Prišel je nalašč iz Turina v Lanzo, da bi priporočil svojega sina, da bi ga sprejel v svoj zavod – don Bosko.

Vzel je pogum v obe roki, se približal don Bosku, ga prosil, naj mu oprosti, mu ponujal svoje usluge, ga vabil na kavico, samo da bi popravil grd vtis, ki ga je naredil na don Boska.

Navajen na taka srečanja don Bosko z nasmehom odkloni povabilo, pač pa sprejme njegovo prošnjo za svojega sina.

(MB 8, 517)

Leto poprej se je don Bosku pripetilo v Toskani tole:

Iz Firenc mu je pisal duhovnik Giulio Metti: „Naši duhovniki, ki vodijo večerne šole, bi radi od vas navodil in spodbude. Sprejeli vas bomo z odprtimi rokami.“

Don Bosko se je ustavil v Firencah deset dni: Florentinski verniki so ga že poznali po slovesu, zato so bili veseli, da ga vidijo med seboj. Ko je vse opravil, se je vračal v Turin z lepo podporo za svoje fante in s seznamom naročnikov na Katoliško berivo (Letture cattoliche) in s štirimi fantiči za njegovo semenišče v Mirabellu.

Na poti se je znašel v kupeju z gospodi, ki so zabavljali nad versko vzgojo mladine.

Ce bi bil jaz na vladi, je dejal eden od njih, bi zatrl vse šole in zavode farjev. V Turinu bi poteptal tisto gnezdo malih jezuitov, ki jih vzgaja don Bosko: pognal bi njega in njegovo mularijo, noter pa bi dejal regiment konjenikov.

Don Bosko je v kotu mirno nekaj bral in si nekaj zapisoval.

Kajne, tako bi bilo treba napraviti, je nekdo drug izzval don Boska.

Meni se pa zdi, da ne, je odvrnil don Bosko. Vi poznate don Boska?

Malo, toda mar se vam ne zdi, da daje svojim fantom vzgojo, ki nikakor ni v skladu z modernimi idejami? Nam ni treba fratrov. Kdaj je že minil srednji vek!

Kljub temu, se je branil don Bosko, sem bil velikokrat v njegovem Oratoriju in sem govoril z

njim. Imenujejo ga „poglavarja mulcev“. Videl sem, kako jih vzgaja. Rečem vam, da nima drugega v mislih kot to, kako bi napravil iz njih prave kristjane in spoštovane državljane.

Častiti, živimo v drugačnih časih... Vlak se je ustavil, gospodje so izstopili.

Minilo je šest ali sedem mesecev.

Neki inženir je prišel v Turin, da bi pri nekem vplivnem plemiču dobil priporočilo za svoje podjetje v Rimu.

Plemič mu je dejal: Pojdite k don Bosku in ga prosite v mojem imenu. Gotovo boste dobili učinkovito priporočilo.

Inženir je takoj šel v Valdocco, Don Bosko mu je takoj napisal priporočilo. Inženir se mu zahvali in ga vpraša, če mu lahko stori kako uslugo v Rimu.

Prosim, je dejal don Bosko z nasmehom. Ko boste prišli s priporočilom k osebi, ki naj odloča glede vašega podjetja, mu nikar ne recite, da je treba don Boska brcniti iz Oratorija skupaj z njegovimi fanti...

Inženir je izbuljil oči: pred seboj je končno spoznal duhovnika, ki ga je srečal na vlaku pred pol leta. Seveda se je opravičeval...

Baron Bianco de Barbania priča, da je inženir dosegel, kar je želel na podlagi don Boskovega priporočila in tudi, da se je izkazal don Bosku vedno hvaležnega.

(MB 8, 263)

Skupina gojencev Mohorjevega dijaškega doma na obisku v Želimljem